

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN - PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL
DEZVOLTARE LOCALĂ PLASATĂ SUB RESPONSABILITATEA COMUNITĂȚII

**STRATEGIE DE DEZVOLTARE LOCALĂ
plasată sub Responsabilitatea Comunității (DLRC)
pentru Municipiul Botoșani,
a Asociației Grupul de Acțiune Locală –
“Botoșani pentru viitor”**

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Cuprins

Introducere.....	4
1. Prezentarea generală a orașului sau municipiului (peste 20.000 locuitori).....	7
1.1. Principalele caracteristici geografice, incluzând hărți.....	7
1.2 2 Populația și caracteristicile demografice.....	8
1.3 Patrimoniul natural	9
1.4 4 Patrimoniul arhitectural și cultural	10
1.5 Locuirea și accesul la utilități	12
1.6 6 Profilul economic (ocupare și mediul de afaceri la nivel local)	14
1.7 7 Instituții locale și servicii publice	16
1.8 Organizații ale societății civile.....	18
1.9 9 Experiența locală privind proiectele cu finanțare europeană	19
2. Identificarea teritoriului vizat de Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC	20
2.1 Prezentarea generală a teritoriului SDL.....	20
2.1.1 Delimitarea teritoriului SDL și întocmirea planului.....	20
2.1.2 Principalele caracteristici geografice.....	21
2.1.3 Patrimoniul natural.....	22
2.1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural	22
2.2. Comunitatea marginalizată din teritoriul SDL (inclusiv ZUM)	23
2.2.1. Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL.....	23
2.2.2. Validarea și declararea zonei/ zonelor urbane marginalizate	24
2.3 Analiza diagnostic a nevoilor, resurselor și problemelor populației din teritoriului SDL.....	26
2.3.1 Populația și caracteristicile demografice	26
2.3.2 Ocupare, mediul de afaceri și protecție socială	28
2.3.3. Locuire și acces la utilități.....	29
2.3.4 Accesul la instituții și servicii publice	30
2.3.5. Analiza problemelor comunitare ale diferitelor zone distincte din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM	31
2.3.5.1. Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială	31
2.3.5.2. Problemele comunitare din perspectiva cetățenilor și a autorităților/instituțiilor ...	33
2.4. Acțiunile desfășurate anterior în teritoriul SDL.....	34
2.5. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului SDL	38
3. Analiza SWOT	39
4. Procesul de implicare a comunității	41

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

4.1. Formarea și organizarea Grupului de Acțiune Locală (GAL)	41
4.2 Animarea partenerilor locali și mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul SDL	43
4.2.1 Animarea partenerilor locali	43
4.2.2 Mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială.....	45
5. Obiectivele SDL	48
6. Planul de acțiune SDL	52
6.1 Ce măsuri sunt necesare.....	52
6.1.1 Sinteza problemelor și măsurilor necesare, grupurile țintă	52
6.1.2 Corelarea cu documentațiile strategice, inclusiv cu Planul de Mobilitate Urbană.....	55
6.1.3 Contribuția măsurilor la temele secundare FSE.....	55
6.1.4 Contribuția măsurilor la temele orizontale.....	56
6.1.5 Combaterea segregării rezidențiale	57
6.1.6 Asigurarea sustenabilității intervenției DLRC.....	58
6.2 Măsuri prioritare.....	59
6.2.1 Prioritizarea măsurilor.....	59
6.2.2 Abordarea integrată	61
6.3 Lista indicativă de intervenții.....	62
7. Monitorizare și evaluare.....	65
7.1 Monitorizarea și evaluarea continuă.....	65
7.2. Evaluarea de impactt	66
8. Panul financiar	68
9. Lsta de anexe ale SDL	71

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Introducere (maximum 3 pagini)

Teritoriul SDL2 cuprinde o arie formată din două zone distincte: o zonă urbană marginalizată (ZUM) și o Zonă Urbană Funcțională (ZUF), care înconjoară "pungile" ZUM.

2.1 Descrierea Pungilor:

"Punga" 1 - Parcul Tineretului

Cartierul se regăsește în Atlasul Zonelor Marginalizate, cod mapa recensământ 357400363.

Delimitare: Nord-Vest - Strada Parcul Tineretului nr. 12-14, Nord-Est - Strada Parcul Tineretului n . 16-20, Sud-Est -Ale. Sit. Ion Elefterescu nr.2 si nr. 1-5, Sud-Vest- Aleea Parcul Tineretului nr. 2 – 6 Parcul Tineretului este un cartier muncitoresc din municipiul Botoșani, situat la ieșirea din oraș, către comuna Răchiți. În capătul acestui cartier în anii '90 au fost construite două scări de bloc cu locuințe sociale, pentru cei nevoiași, majoritate de etnie romă. Locuințele sociale au ajuns să fie numite de localnici și „ghetourile" din Parcul Tineretului, din cauza aspectului lor degradat: blocurile au tencuiala căzută sau grav deteriorată, grupurile sanitare, comune, sunt distruse, foarte murdare, în majoritatea lor nefuncționale. Holurile comune sunt insalubre, în majoritate fără iluminat și populate cu câini comunitari. „Ghetourile" au devenit în timp un adevărat focar de infecție, inspectorii Direcției de Sănătate Publică descoperind adevărate focare de hepatită și de tuberculoză. În același timp datele de la Poliția Locală arată că zona prezintă un risc foarte mare de infracționalitate.

"Punga" 2 - Centrul istoric - Cartierul se regăsește în Atlasul Zonelor Marginalizate, cod mapă recensământ 357400279

Delimitare: Nord-Vest - Strada Calea Națională 58A-91, Nord-Est - Strada Independentei nr. 2-24, Sud-Est - Strada Peneș Curcanul nr. 1-1A, Sud-Vest- Str. 1Decembrie nr. 1 - 79;

Zona a fost inclusă în teritoriul SDL deoarece, pe lângă faptul că este o zonă ZUM conform Atlasului Zonelor Marginalizate, în zona trăiesc preponderent persoane defavorizate pe toate cele trei componente de marginalizare cuprinse în strategie: capital uman, locuire și ocupare. În zona sunt multe locuințe sociale, ceea ce creează, în locul unei zone metropolitane cosmopolite, un pol social de pauperitate și marginalizare pe criterii etnice și, în final, zonă de exclusiune socială. Zona, conform datelor de la Poliția Locală prezintă un risc foarte mare de infracționalitate. De menționat în acest context și faptul că din punct de vedere al amplasării geografice zona are o localizare strategică - centrul Municipiului Botoșani, având deci impact puternic asupra întregului oraș.

Centrul istoric (vechi) al orașului Botoșani se concentrează astăzi în jurul Pieței „1 decembrie 1918" și Strada Pietonală Centrală Veche (parte din Strada Mare, cum era denumită în trecut). Pe această stradă, sunt peste 60 de mobile înregistrate pe lista monumentelor istorice în această zonă. În perioada comunistă, deși la o scară mai redusă decât în alte orașe din regiune și din țară, centrul istoric a fost neglijat de autorități și chiar supus unor intervenții dăunătoare, cel mai probabil pentru a șterge amprenta perioadei interbelice și a micii burghezii locale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

"Punga" 3 - ANL Cișmea

Cartierul se regăsește în Atlasul Zonelor Marginalizate, cod mapă recensământ 357400429

Delimitare: Zona a fost inclusă în teritoriul SDL deoarece, pe lângă faptul că este o zonă ZUM conform Atlasului Zonelor Marginalizate, nu satisface un standard corespunzător pe principalele criterii de identificare a sărăciei, adică au deficit de capital uman, au un nivel scăzut de ocupare formală și oferă condiții improprii de locuire.

Acesta este un cartier din municipiul Botoșani, situat la ieșirea din oraș, către comuna Roma. Este un cartier dezavantajat deoarece suferă de o infrastructură deficitară, inclusiv drumuri în stare proastă, acces limitat la servicii publice și transport, sau lipsa unor facilități de bază. În acest cartier au fost construite scări de bloc cu locuințe sociale, pentru cei nevoiași, majoritatea de etnie romă. Holurile comune sunt insalubre, în majoritate fără iluminat și populate cu câini comunitari. În același timp datele de la Poliția Locală arată că zona prezintă un risc foarte mare de infracționalitate.

"Punga" 4 – Adamiu și Condacia

Cartierul se regăsește în Atlasul Zonelor Marginalizate, cod mapă recensământ 357400001 și 357400420

Delimitare: Zona a fost integrată în Strategia de Dezvoltare Locală (SDL) datorită dublei sale calificări: ca zonă ZUM conform Atlasului Zonelor Marginalizate și, în plus, neîndeplinind un standard adecvat în ceea ce privește criteriile fundamentale de identificare a sărăciei. Această identificare este susținută de deficite semnificative în ceea ce privește capitalul uman, un nivel scăzut de ocupare formală și condiții inadecvate de locuire.

În aceste cartiere se manifestă un fenomen de ghetoizare, care se reflectă inclusiv în percepția negativă a cetățenilor municipiului. Zonele concentrează un număr mare de persoane care locuiesc în condiții improprii, sunt dependente de ajutoarele sociale oferite de municipalitate, în condițiile în care întâmpină dificultăți în a găsi un loc de muncă, nu dispun de resurse financiare pentru a achita contravaloarea chiriei și a utilităților, iar copiii sunt expuși riscului de abandon școlar. De asemenea, nivelul criminalității și al infracționalității din spațiile publice este semnificativ mai ridicat cu alte cartiere ale orașului, aceste zone nefiind supravegheate video. Blocurile de locuințe sociale, construite în perioada comunistă, se află într-o stare deplorabilă, ca și spațiile publice din jurul acestora, unde sunt aruncate inclusiv deșeuri și există un număr mare de câini comunitari.

"Punga" 5 - Colonel Victor Tomoroveanu - Cartierul se regăsește în Atlasul Zonelor Marginalizate, cod mapă recensământ 357400208

Delimitare:

Zona a fost inclusă în teritoriul SDL deoarece, pe lângă faptul că este o zonă ZUM conform Atlasului Zonelor Marginalizate, în zona trăiesc preponderent persoane defavorizate pe toate cele trei componente de marginalizare cuprinse în strategie: capital uman, locuire și ocupare. Locuințele din această zonă sunt caracterizate de construcții vechi, precare sau insalubre. Acestea sunt blocuri de locuințe cu întreținere redusă și cu probleme structurale. Zona are rate ridicate de șomaj, iar rezidenții întâmpină dificultăți în găsirea unui loc de muncă stabil și bine plătit. De asemenea prezenta un risc mai mare de infracționalitate, determinat de condițiile socioeconomice precare și de prezența unor factori sociali negativi.

"Punga" 6 - Nucului + Octav Onicescu - Cartierul se regăsește în Atlasul Zonelor Marginalizate, cod mapă recensământ 357400155

Delimitare:

Această regiune a fost integrată în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL), nu doar pentru că este recunoscută ca zonă ZUM conform Atlasului Zonelor Marginalizate, ci și datorită prevalenței persoanelor defavorizate în toate cele trei componente de marginalizare incluse în strategie: capital uman, condiții de locuire și ocupare. În aceste cartiere există concentrații mai mari de persoane defavorizate din punct de vedere socio-economic, cum ar fi șomerii, pensionari cu venituri mici sau familii monoparentale. În această regiune, se găsesc

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

numeroase locuințe sociale, transformând cadrul urban într-un centru social al sărăciei și marginalizării, cu accent pe criteriile etnice, configurând în cele din urmă o zonă de excluziune socială în locul unei comunități cosmopolite metropolitane.

”Punga” 7 - Tiberiu Crudu - Cartierul se regăsește în Atlasul Zonelor Marginalizate, cod mapă recensământ 357400085

Delimitare:

Zona a fost inclusă în teritoriul SDL deoarece, pe lângă faptul că este o zonă ZUM conform Atlasului Zonelor Marginalizate, în zona trăiesc preponderent persoane defavorizate pe toate cele trei componente de marginalizare cuprinse în strategie: capital uman, locuire și ocupare. Este un cartier care se confruntă cu probleme sociale, economice și infrastructurale, ducând la izolarea și excluderea socială a locuitorilor săi. Zona are infrastructură în stare de degradare, inclusiv străzi în proastă stare, sisteme de canalizare necorespunzătoare. Locuințele din această zonă sunt caracterizate de construcții vechi, întreținere deficitară și adesea condiții de locuire sub standardele necesare.

”Punga” 8 - Puskin+Caisului+Liliacului+Pod De Piatra + Zefirului - Cartierul se regăsește în Atlasul Zonelor Marginalizate, cod mapă recensământ 357400013

Delimitare:

Zona a fost inclusă în teritoriul SDL deoarece, pe lângă faptul că este o zonă ZUM conform Atlasului Zonelor Marginalizate, în zona trăiesc preponderent persoane defavorizate pe toate cele trei componente de marginalizare cuprinse în strategie: capital uman, locuire și ocupare. Locuitorii fac parte din grupuri defavorizate, cum ar fi persoane cu venituri reduse sau minorități etnice, și au acces limitat la resurse și oportunități. Ratele ridicate de șomaj sau subocupare sunt o problemă semnificativă în această zonă, afectând veniturile și calitatea vieții locuitorilor. Populația include grupuri sociale defavorizate, precum șomerii, pensionarii cu venituri mici, familiile monoparentale sau persoane vulnerabile din punct de vedere social.

Zona Urbană Funcțională (ZUF)- zonă mixtă - blocuri și case

Delimitare: Nord - Strada Tomis, Str. Zimbrului, Str. Împărat Traian; Est - Str. Săvenilor nr.33 - 59, Str. Tudor Vladimirescu nr. 12 - 96, Str. I.C. Brătianu nr.40-52; Sud - Str. Petru Rareș, Str. Victoriei, Str. 1 Decembrie, Vest Str. Octav Onicescu nr. 62-70, Strada Împărat Traian nr. 21, Strada Poporului nr.1, Strada Libertății nr.6 și 11-27, Strada Musat Voda nr. 25 și 38.

Zona Urbană Funcțională, este o zonă mixtă, formată din blocuri și case și împrejmuiește cele două ZUM-uri aflate în componenta teritoriului SDL. Datorită dispersiei neuniforme a caselor și a blocurilor, respectiv a omogenității de ordin socio-demografic, nu s-au putut identifica zone distincte în componența acestora, având un caracter unitar și funcțional din punct de vedere social, economic, demografic.

Data fiind noua realitate, în urma investigării cantitative și calitative a populației municipiului Botoșani, zonele urbane marginalizate și implicit zona urbană funcțională au suferit modificări astfel:

ZUM s-a extins și cuprinde mai multe arii cu caracteristici comune:

Comunități marginalizate declarate de autorități:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Agendă: Pungi ZUM Arie ZUF

Implementarea DLRC în zonă descrisă mai sus este importantă deoarece:

Intervențiile în cele două zone ZUM au fost, în majoritate, de tip administrativ, generate de acumularea de tensiuni în zonă pe fondul sărăciei și lipsei de acces la utilități publice. Aceste intervenții au dus la menținerea unui mod de viață bazat pe asistență socială și intervenționism.

Intervențiile organizațiilor non-guvernamentale au fost punctuale și au vizat grupuri delimitate de beneficiari, care, în majoritate, după terminarea perioadei de derulare a proiectelor au revenit la condiția inițială;

Intervențiile în zonă pentru sprijinul, desegregarea minorilor și de integrare comunitară prin școală (importante numeric) au o eficiență redusă dacă nu sunt susținute de intervenții sinergice la nivelul comunității;

Implicarea coerentă, pe baza unei strategii comune a actorilor economic, sociali și administrativi oferă o abordare integrată a soluțiilor care vizează majoritatea aspectelor care au generat marginalizare, ghetoizare și accentuarea sărăciei.

La nivelul teritoriului SDL au fost identificate oportunități (de angajare, de educare, de locuire) care să permită intervenții consistente și cu impact semnificativ pe termen mediu, în Zonele Urbane Marginalizate.

Astfel, principalele obiective de dezvoltare ale teritoriului SDL stabilite de **GAL Botoșani pentru viitor** vizează:

1. **Obiectivul general al SDL:** reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

excluziune socială în ZUM, alături de îmbunătățirea calității vieții, creșterea coeziunii sociale, îmbunătățirea mediului de viață și creșterea economică în teritoriul SDL.

2. Obiective specifice:

- A. Dezvoltarea de servicii sociale, socio-medice și de educație pentru categoriile cele mai afectate de sărăcie din Municipiul Botoșani, în special pentru copii, tineri și vârstnici.
- B. Dezvoltarea infrastructurii sociale și de educație care să permită organizarea unor activități sociale, socio-medice și de educație în beneficiul categoriilor cele mai afectate de sărăcie din Municipiul Botoșani, în special pentru copii, tineri și vârstnici.

3. Măsuri:

- Un centru multifuncțional pentru copii și tineri: activități extrașcolare, educație non-formală, activități de club
- Crearea de zone recreative: parcuri, spații verzi/ Crearea de spații de joacă pentru copii
- Sprijin pentru persoanele vulnerabile- în special copii, tineri și vârstnici- de pe teritoriul SDL Botoșani
- Servicii/programe de tip before și after school complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar

4. Intervenții:

Intervenția 1. ALL-IN-ONE: Modernizare și dotare Școala Gimnazială nr. 3 Botoșani în vederea înființării unui Centru Multifuncțional pentru copii și tineri, cu o capacitate de 75 de persoane

Intervenția 2. MULTIMODE: Operaționalizarea Centrului Multifuncțional prin activități extrașcolare, de educație non-formală și de club pentru 75 de copii și tineri.

Intervenția 3. EDAGora: Amenajarea și dotarea unui spațiu educațional pentru activități în aer liber ale Centrului Multifuncțional, situat pe Str. Ion Pillat, cu o capacitate de 75 de persoane

Intervenție 4. CCI BOTOȘANI 2.0 : Continuarea proiectului "Centrul Comunitar Integrat", prin oferirea de servicii socio-medice pentru 317 persoane vulnerabile

Intervenție 5. Învățare și Susținere După Școală: Servicii/programe de tip before și after school, campanii de desegregare, pentru 440 de copii cu vârsta sub 18 ani.

1. Prezentarea generală a orașului sau municipiului (peste 20.000 locuitori)

1.1.Principalele caracteristici geografice, incluzând hărți - maximum 1 pagină

Municipiul Botoșani este localizat în partea de Nord-Est a țării, în județul Botoșani, fiind străbătut de meridianul 26°41' - est și de paralela 47°44' - nord. Principalele căi de legătură cu localitățile învecinate sunt cele rutiere: E58, 29D și 29B. Deși se află poziționat foarte aproape de granița cu

UNIUNEA EUROPEANĂ

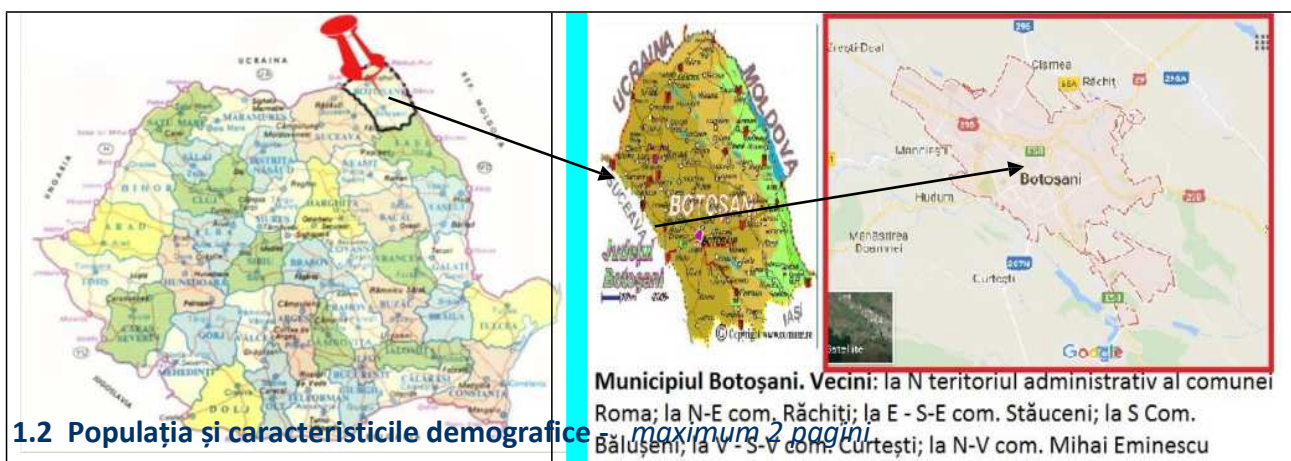
GUVERNUL ROMÂNIEI

Ucraina și Republica Moldova, în județ nu există niciun punct de trecere a frontierei.

Suprafața Mun. Botoșani totaliza 4136 hectare la nivelul anului 2023 . Din aceasta, 2701 hectare (65.3%) reprezintă terenul agricol, din care arabil 1914 ha, pășuni 573 ha, fânețe 148 ha, livezi 45 ha și viile 21 ha. Astfel regiunea este favorabilă activităților agricole. Relieful este reprezentat de o zonă de confluență între regiunea dealurilor înalte de pe stânga văii Siretului - în vest, și cea a dealurilor joase a Câmpiei Moldovei ce se întinde către est. Altitudinea medie a orașului este de 163 metri, nedepășind decât excepțional 200 metri, în partea vestică, ce aparține de Podișul Sucevei. Clima, temperat-continentală, este influențată puternic de masele de aer rece din estul continentului, determinând ca temperatura medie anuală să fie mai redusă decât în restul țării (8-11 °C), cu precipitații variabile, cu ierni sărace în zăpadă, cu veri ce au regim scăzut de umezeală și cu vânturi predominante din N-V și S-V. Clima este determinată în principal de interferența a două câmpuri barice: anticlonul Siberian și ciclonele Azorice. Vegetația naturală a orașului este caracteristică celei de silvostepă în est, formată în special din pajiști seculare și, în rest, specifică solurilor de pădure, cu islazuri pe care cresc ierburi perene. Culturile tradiționale din zonă constau în: grâu, secară, orz, porumb, cartofi, sfeclă de zahăr, floarea-soarelui, suprafețe mici cu livezi.

Orașul Botoșani este încadrat de două râuri principale: Sitna și Dresleuca, un afluent al Sitnei. Rezultat al structurii geologice, resursele naturale ale județului sunt reprezentate în principal de nisipuri foarte fine, prelucrate la Miorcani (Rădăuți Prut), unice în România prin compoziție și puritate. La nivelul vegetației, resursele sunt bogat reprezentate de plante lemnoase și hidrofile.

Populația totală după domiciliu este în scădere în Municipiul Botoșani (de la 127.779 în anul 2002 la 125.411 în 2011, 122.068 în 2016, respectiv la 114.272 în 2023). Utilizând datele obținute la recensământul din 2021 despre populația rezidentă (90.010 persoane), observăm că aceasta este mai mică decât populația după domiciliu la nivelul aceluiași an (117.691 persoane), acest lucru datorându-se și migrației forței de muncă în străinătate, mulți români plecați figurând în continuare cu domiciliul în țară.

În ceea ce privește **tendențele demografice**, se observă cu ușurință că în timp ce numărul tinerilor între 0-19 ani scade (de la 37.075 în 2002 la 24.870 în 2011, 23.153 în 2016, respectiv 21.207 în 2023), numărul persoanelor peste 54 ani aproape s-a dublat în doar câțiva ani (de la 15.090 persoane în 2002 la 25.337 persoane în 2011, ajungând la 31.535 în 2016, respectiv 35.281 în 2023).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Așadar, se poate spune că la nivelul municipiului Botoșani există o tendință de **creștere a speranței de viață**, oamenii trăind mai mult decât în 2002, însă în același timp se înregistrează și o **tendință de îmbătrânire**. Totodata, faptul că numărul persoanelor născute în anul 2022 (840) este mai mic decât cel al persoanelor decedate în același an (1019) poate fi un semnal de alarmă pentru oraș dacă lucrurile vor evolua în aceeași direcție și în anii următori.

Referitor la **distribuția pe sexe**, dacă în anul 2002 proporția dintre bărbați și femei era aproape de 1:1, aceasta se modifică o dată cu trecerea anilor, balanța înclinând ușor în favoarea sexului feminin. Astfel, dacă în anul 2002 erau înregistrați (**după domiciliu**) 62.323 bărbați și 65.456 femei, în anul 2011 raportul era de 60.436 bărbați la 64.975 femei, în 2016 de 58.491 bărbați la 63.577 femei, iar în 2023 de 54.069 bărbați la 60.203 femei. Numărul bărbaților este mai mic comparativ cu cel al femeilor și conform datelor înregistrate **la recensământ** din totalul populației stabile. Astfel, în 2021 erau 42.528 bărbați înregistrați din totalul populației rezidente în Municipiul Botoșani (90.010), numărul femeilor fiind 47.482.

Distribuția în funcție de etnie conform recensământului la 2021 era următoarea: 75.485 români, 16 maghiari, 1.218 romi, 33 ucraineni, 9 germani, 10 turci, 571 ruși-lipoveni, 11 greci, 21 italieni, 26 evrei, 70 armeni, și 34 persoane de alte etnie. Pentru restul persoanelor din Municipiu informațiile referitoare la etnie nu sunt disponibile.

În ceea ce privește **distribuția pe categorii de vârstă**, în 2002 persoanele peste 54 de ani reprezentau cel mai puțin din populația rezidentă a Municipiului Botoșani (106.847 persoane), respectiv 15.090 vârstnici; urmat de copii și tineri până la 19 ani: 37.075 și de adulți până în 54 ani: 75.614. În 2023, situația se schimbă, din totalul populației rezidente (114.272 persoane) numărul persoanelor peste 54 ani se dublează (de la 15.090 în 2002 la 35.281 persoane în 2023), pe când numărul copiilor și tinerilor până în 19 ani scade (de la 37.075 în 2002 la 21.207 persoane în 2023).

Distribuția pe nivele de educație: Situația absolvenților la nivelul municipiului Botoșani se prezenta în anul 2021 după cum urmează: 1108 persoane absolvente ale învățământului primar și gimnazial (inclusiv învățământ special); 1912 persoane cu nivel instruire Liceal; 342 persoane cu nivel instruire profesional și 274 persoane cu nivel instruire postliceal (inclusiv învățământul special). În total, pentru anul 2021 a fost înregistrat un număr de 3636 absolvenți pe toate nivelurile de educație menționate.

În ceea ce privește populația școlară pe niveluri de educație, în anul 2021 se înregistra un total de 21.781 persoane, repartizate astfel: 98 copii înscriși la creșe, 2863 înscriși la grădiniță, 4801 elevi înscriși în învățământul primar (inclusiv învățământ special), respectiv 4494 elevi înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv învățământ special), 7564 elevi înscriși în învățământul liceal, 1111 înscriși în învățământul profesional, 820 înscriși în învățământul postliceal (inclusiv învățământ special).

1.3 Patrimoniul natural - maximum 1,5 pagini

În regiune există un număr de 55 **arii naturale protejate** de interes național și județean, reprezentând 1,6% din suprafața județului. Conform Primăriei, în Municipiu există 3 parcuri: "Mihai Eminescu" (76.698 mp), "Tineretului" (16.988 mp) și "Curcubeului" (18.102 mp) și 7 grădini publice: "Sucevei", "Primărie", "Junior", "Filatelie-Elsaco", "Biblioteca", "Casa Tineretului" și

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

"Junior" – cu o suprafață totală de 24.266 mp. Botoșaniul este orașul cu suprafața cea mai mare de spațiu verde pe cap de locuitor . Lucrul acesta se observă ușor făcând o plimbare pe străzile și aleile, prin parcurile și zonele de promenadă ale urbei. La nivelul municipiului există 145.600 mp spații verzi, însemnând pietonale și aliniamente stradale, respectiv 5200 mp reprezentând pastile intersecții străzi.

În ceea ce privește **Calitatea mediului**, Legea nr.104/2011 identifică în România: 13 aglomerări urbane și 41 zone (teritoriile administrative ale celor 41 de județe din țară din care se exclud teritoriile celor 13 municipii – aglomerări urbane). Județul Botoșani este definit ca zonă de evaluare a calității aerului înconjurător, în județ nefiind definite aglomerări urbane. Cu privire la calitatea aerului și depășirile concentrației medii anuale de PM10, NO2, SO2 și O3, conform datelor înregistrate prin intermediul Stației de Monitorizare a Calității Aerului – BT-1, în anul 2021, în județul Botoșani nu au fost înregistrate depășiri ale concentrațiilor medii anuale de PM10, NO2. Cu privire la zgomot, în județul Botoșani, în perioada 2017 - 2021 nu au fost înregistrate de către Direcția județeană de Sănătate Publică îmbolnăviri în rândul populației care să fie asociate factorilor de risc din apa de consum.

Municipiul Botoșani nu se confruntă cu probleme deosebite de mediu, unul dintre principalii poluatori-centrală de producere a energiei termice pe păcură-fiind rețehnologizată pe gaz-metan. În zonă nu mai sunt probleme majore privind **poluarea mediului**, în principal datorită restrângerii activității industriale și zootehnice. Așadar, chiar dacă în orașul Botoșani, la ora actuală, industria nu este foarte dezvoltată, totuși poluarea există și nu este numai locală, o mare parte provenind din poluarea transfrontalieră. Deși situația s-a mai ameliorat față de anii anteriori, **problema principală legată de mediu** la nivelul municipiului o constituie deșeurile (menajere, medicale, industriale), impunându-se proiecte cu finanțare atrasă pentru o mai bună informare și educare a populației în scopul protecției mediului înconjurător. Apele uzate menajere și industriale exercită o presiune semnificativă asupra mediului acvatic, din cauza încărcărilor cu materii organice, nutrienți și substanțe periculoase. Nivelul de epurare, înainte de evacuare, și gradul de sensibilitate al apelor receptoare determină intensitatea impactului asupra ecosistemelor acvatice. Alimentarea cu apă potabilă în zonă este asigurată de un operator regional, în principal de la sursa de alimentare cu apă acumulara Bucecea, potabilitatea apei în municipiu este de peste 99%. **Principalele surse de poluare sonoră** (nivel de zgomot) din mediul înconjurător sunt cauzate în special de traficul rutier, lucrările publice și utilajele folosite în aer liber, care provoacă o serie de tulburări mai mult sau mai puțin evidente, dar importante pentru starea generală de sănătate a populației. În 2021 în județul Botoșani, din 70 de măsurări efectuate pentru monitorizare, 6 au depășit nivelul de zgomot maxim admis conform SR 10009/2017. Numărul maxim de depășiri s-a înregistrat la traficul rutier, pentru străzile de categoria tehnică III. **Lacurile** completează rețeaua hidrografică a județului, majoritatea fiind create prin bararea văilor. Pe teritoriul județului Botoșani există cca. 150 lacuri, în mare parte folosințe piscicole, dar și surse de alimentare cu apă în scop potabil pentru un număr important de localități.

Conform "Planului local de acțiune pentru mediu al județului Botoșani, 2013", La nivelul județului au fost identificate, delimitate și descrise un număr de 3 corpuri de ape subterane (Lunca râului

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Prut superior, 43 kmp; Lunca și terasele Prutului mediu și inferior și afluenții săi, 2133 kmp; Câmpia Moldovei - 5221 kmp). Pe arealul Zonei Metropolitane Botoșani apele subterane sunt utilizate atât în gospodării individuale, cât și de agenți economici. În municipiul Botoșani există fântâni individuale, dar apa nu este utilizată decât în situații excepționale, legate de întreruperile accidentale în furnizarea alimentării cu apă a locuințelor și agenților economici.

1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural - maximum 1,5 pagini

Botoșaniul a fost și rămâne un **centru al culturii românești** cu un număr ridicat de **muzee și case memoriale**. Viața culturală a județului este puternic marcată de cele patru mari genii care s-au ridicat de pe aceste meleaguri: poetul Mihai Eminescu, muzicianul George Enescu, istoricul Nicolae Iorga și pictorul Ștefan Luchian. De asemenea, este marcată de prezența a două teatre și a Filarmonicii, instituții culturale pe a căror scene interpretează artiști recunoscuți la nivel național. În aria municipiului Botoșani există o serie de clădiri sau ansambluri arhitectonice care reprezintă patrimoniu cultural de interes național. La 7 km de municipiul Botoșani, în satul Costești se află castelul (casa) Melik, construcția fiind o împletire a stilului medieval cu cel modern, nefiind însă încadrat ca și monument istoric. În zona municipiului Botoșani nu există **castre romane, cetăți dacice. Bisericele și mănăstirile** sunt și astăzi de interes pentru orice traseu istoric. Cele mai importante sunt: Biserica Armenească „Sf. Maria” (1350); Biserica domnească "Sf. Gheorghe" (ctitorie a Doamnei Elena Rareș, 1551); Biserica Uspenia – locul de botez al lui Mihai Eminescu (ctitorită de Doamna Elena Rareș, 1552); Biserica Sf. Nicolae – Popăuți, cu turnul, ctitorită de Ștefan cel Mare în 1496; Biserica Romano - Catolică "Nașterea Sf. Ioan Botezătorul"- Botoșani (sec. XIX, manieră neogotică, situată în vecinătatea Liceului A.T. Laurian); Biserica Lipovenească – Botoșani. În Botoșani există numeroase **construcții cu valoare arhitectonică** deosebită: Casa Antipa (sf. sec XIX); Casa Bolfosu (înc. sec. XIX); Casa Silion (anul 1900), Clădirea Primăriei vechi (sf. sec. XVIII-lea, stil eclectic de influență germană); Așezămintele Sofian (Casa Sofian); Casa Memorială "Nicolae Iorga"; Muzeul Județean – Botoșani (monument istoric, 1913). **Centrul Vechi Istoric**, construit în secolele XVIII-XIX și refăcut ca ansamblu de arhitectură de patrimoniu, este aproape singular în România. De importanță culturală sunt și Galeriile de Artă „Ștefan Luchian” (Muzeul Județean), Atelierul de Ceramică – unde se produce ceramică tradițională de tip Kutu și Cucuteni, Teatrul de păpuși Vasilache. **În ceea ce privește meșteșugurile specifice zonei, olăritul** – străveche îndeletnicire practică încă din neolitic, a fost păstrat în măsura unei stricte funcționalități a obiectelor casnice, dezvoltarea unor centre manufacturiere la Botoșani și Mihăileni înlesnind rămânerea acestei îndeletniciri în gospodăria proprie. O înflorire deosebită au cunoscut însă **cusăturile și țesăturile**, domeniu în care mâna măiastră a țărănelor a creat piese de decorație interioară de o rară frumusețe. Costumul popular botoșănean se caracterizează prin sobrietate cromatică, prin preferința pentru motivele florale și geometrice, prin îmbogățirea tiparelor tradiționale și introducerea unor culori vii. În decorarea caselor țărănești, o notă de bun gust este dată de acea dantelărie de pe fațadă (realizată prin **traforaj**), ca și de cunoscute decorații ale acoperișurilor realizate prin tăierea unor desene în scândură. Meșteșugurile, tradițiile și cultura zonei sunt exemplificate și prin cuptoarele din Centrul Vechi, din secolele XIV-XVI, hanurile din secolul XVII. Botoșani este recunoscut prin parcurile, pietonalele și piețele sale. Municipiul are un mare potențial pentru **turismul cultural, agroturism și turismul religios**. În Parcul Eminescu” se vizitează „Rotonda Personalităților botoșănene”, prima statuie a lui Eminescu (1895), efigia reginei Carmen Sylva și „Monumentul 1907”. Față de anul 2016, **numărul de structuri de primire turistică** din municipiul Botoșani a crescut (de la 11 la 13), în anul 2022 fiind

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

disponibile 8 hoteluri, 1 hostel și 4 pensiuni turistice, **capacitatea turistică de cazare existentă** fiind, la nivelul anului 2022 de 897 locuri, iar **capacitatea de cazare turistică în funcțiune** fiind, la nivelul aceluiași an, de 325.165 locuri-zile. În ceea ce privește numărul total de sosiri ale turiștilor, în perioada 2016-2019 se conturează o evoluție relativ stabilă, numărul maxim de sosiri se înregistrează în anul 2017, respectiv 42.262. În anul 2020, însă, în contextul mondial al COVID19, sosirile se reduc la 17.641, crescând mai apoi în 2021 la 27.751 și ajungând în 2022 la 33.155, același nivel ca în 2016 (33.470). Astfel, la nivelul anului 2022, **numărul de turiști** (sosiri ale turistilor în structuri de primire turistică) a fost de 33.155, iar numărul de înnoptări ale turiștilor, de 62.487. Numărul de turiști (sosiri) în luna septembrie 2023 a fost de 3.541, rămânând la aproximativ același nivel cu cel din septembrie 2022 (3.384).

1.5 Locuirea și accesul la utilități - maximum 2 pagini

Conform datelor statistice ale INS, la sfârșitul anului 2022, la nivelul municipiului Botoșani, **numărul de locuințe** era de 43.337 locuințe, iar **proprietatea asupra acestora** era repartizată astfel: 41.688 locuințe în proprietate privată (96,19%) și 1.649 locuințe în proprietate publică (3,81%).

Potrivit SIDU 2014-2020, comparativ cu Recensământul din 2002, în ultimii 10ani ponderea creșterii numărului de clădiri cu locuințe este mai mare decât ponderea creșterii numărului de locuințe, indicând faptul că, în ultimul deceniu, s-au construit preponderent locuințe individuale, spre deosebire de perioadă comunistă, când peste 90% din locuințele finalizate erau colective (în blocuri). În ceea ce privește dotările, 94,1% (38.260) dintre locuințe aveau bucătărie proprie la Recensământul din 2011, în timp ce de baie se bucurau doar 92,2% (37.486)¹². Potrivit datelor furnizate de Primăria Botoșani, în municipiu există multe apartamente și case vechi care nu corespund standardelor de confort medii din Uniunea Europeană. Deși suprafața locuibilă de la nivel local a crescut cu 37% în intervalul 2007- 2015, suprafața locuibilă medie a ajuns la doar 46,6 **mp/locuință**, această valoare rămâne totuși inferioară mediei naționale (47,3 mp), dar și celei a UE-28 (96 mp în 2012, conform Eurostat). **Suprafața medie locuibilă/locuitor** e în jur de 17,71 mp/pers. Situația accesului la utilități la nivelul orașului/ municipiului se prezintă în felul următor: Rezultatele Recensământului General al Populației și Locuințelor din 2011 indică faptul că 93,8% dintre locuințele din municipiu sunt conectate la **sistemul centralizat de canalizare**, 2,6% au sistem propriu, iar 3,6% nu dispun de instalație de canalizare în locuință. În ceea ce privește **alimentarea cu apă**, 95,7% dintre locuințe sunt conecta.te la rețeaua centralizată, 2,1% dispun de sisteme proprii, iar 2,2% sunt nealimentate cu apă potabilă¹³. În altă ordine de idei, potrivit Primăriei 99,8% dintre locuințe dispun de **instalație electrică** (față de 96,6% la nivel național, 95,4% la nivel regional și 95,3% la nivel județean), 41,8% sunt conectate la **sistemul de termoficare**, iar 47% de centrale termice proprii, procente semnificativ mai ridicate decât cele înregistrate la nivel județean (26,1%), regional (34,4%) și național (44,4%). Astfel, nivelul de dotare al locuințelor cu instalații și dependențe a crescut față de anul 2002¹⁴. Sistemul centralizat de **alimentare cu apă** din Municipiul Botoșani este unul dintre cele mai vechi din România (fiind inaugurat în 1902). Orașul este alimentat cu apă potabilă din râul Siret (Acumularea Bucecea) și din subteranul Luncii Siretului. În ceea ce privește consumul, în anul 2007 s-a înregistrat un maxim de 6.017 mii metri cubi de apă, pentru a scădea la 4.238 mii metri cubi în anul 2014, pe fondul

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

unui consum casnic mai redus și a unei mai bune gestionări a rețelei.

Spre deosebire de sistemul de alimentare cu apă, **sistemul de canalizare** și epurare a apelor uzate este de dată mai recentă. Stația de tratare a apelor uzate Botoșani (zona Răchiți) a fost construită în etape (între 1972-1987) și extinsă în prezent. Sistemul de canalizare mai colectează și apa uzată industrială. Infrastructura de apă și apă uzată nu există (total sau parțial) pe 44, respectiv 104 străzi din municipiu, astfel încât să asigure accesul tuturor cetățenilor la aceste servicii de utilități publice. În ceea ce privește **gazele naturale**, în perioada 2007-2015 lungimea rețelei de distribuție din municipiul Botoșani a înregistrat creșteri succesive de la an la an, pe fondul investițiilor realizate de operatorul E.ON GAZ Distribuție, ajungând la o lungime totală de 163,1 km, conform datelor puse la dispoziție de INS (creștere cu 35% față de 2007). Cu toate acestea, rețeaua de distribuție a gazelor naturale nu există pe un număr de 58 de străzi din Municipiu¹⁵, astfel încât nu toate locuințele individuale au posibilitatea de a-și instala centrale termice proprii și să reducă emisiile de CO₂ generate de sobele pe bază de combustibili solizi. Cantitatea de gaze naturale distribuită consumatorilor din municipiu a avut evoluții fluctuante, cu un punct maxim în 2010 (39.944mc) și unul minim în 2014 (33.138 mii mc).

În anul 2016, la rețeaua de termoficare centralizată din municipiu erau conectate 11.249 de locuințe (apartamente, prin 1235 de bransamente în funcțiune), ceea ce reprezintă 27% din totalul locuințelor existente în oraș, la care se adaugă 43 de instituții și 80 de agenți economici¹⁶. La Recensământul General al Populației și Locuințelor din 2011 erau conectate la sistemul de termoficare 41,8% locuințe, 47% având centrale termice proprii. Conform aceluiași recensământ, 99,8% dintre locuințele din municipiul Botoșani sunt conectate la **rețeaua de alimentare cu energie electrică. Rețeaua de iluminat public** de la nivel local este uzată din punct de vedere fizic și moral, principala problemă fiind eficiența energetică redusă a corpurilor de iluminat existente, ceea ce generează costuri mari de operare a acestui sistem, dar și emisii semnificative de CO₂. O altă problemă este legată de faptul că rețeaua de distribuție a energiei electrice și de iluminat public nu a fost extinsă în toate zonele rezidențiale noi (de ex. Doboșari).

În ceea ce privește **serviciul de salubritate** local, prin intermediul operatorului S.C. URBAN SERV S.A., al cărui singur acționar este Consiliul Local Botoșani, se gestionează deșeurile menajere și asimilabile generate de populație, inclusiv DEEE-uri, deșeurile din construcții și desființări de locuințe, deșeurile din măturatul stradal, din piețe, oboare, rezultate din întreținerea spațiilor verzi.

1.6 Profilul economic (ocupare și mediul de afaceri la nivel local) - maximum 3 pagini

Din populația stabilă înregistrată la recensământul din 2011 (106.687 locuitori), **populația activă** era 50.675 (din care 28.054 bărbați și 22.621 femei). Din populația activă, doar 45.463 era ocupată, respectiv 24.714 bărbați și 20.749 femei¹⁷. Potrivit datelor INS, în anul 2007 erau **înregistrați în municipiul Botoșani 36.947 de salariați** (64,8% din totalul salariaților din județ), iar în anul 2015

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

2011, atunci când numărul salariaților a scăzut sub 30.000 (mai exact, 29.852). Date mai recente doar 31.166 (64,3% din totalul județean). Minimul perioadei analizate se observă la nivelul anului arată că în iunie 2017 se înregistra un nr. total de 56.008 salariați, repartizați astfel pe sectoare de activitate: 1.854 în agricultură, vânătoare și servicii anexe, silvicultură și pescuit; 20.005 în industrie și construcții și 31.149 în servicii. Deși în intervalul 2008-2015 s-a înregistrat o creștere continuă a salariilor la nivel județean, acestea s-au menținut permanent la un nivel foarte scăzut în context național, pe fondul structurii economice puțin competitive a județului (industrii cu valoare adăugată scăzută, comerț, construcții și servicii publice). În ceea ce privește **fluctuația structurii populației** ocupate din municipiu, la recensământul din 2011 sectorul serviciilor asigură 54,6% dintre locurile de muncă, urmat de industrie (28,5%, inclusiv energie și utilități publice), construcții (12,2%) și agricultură (4,7%). Potrivit datelor furnizate de Camera de Comerț, în comparație cu recensământul din 2002, s-a constatat o scădere a ponderii pop. ocupate în industrie și agricultură cu 9, respectiv 2,4 procente, în favoarea construcțiilor (+7 puncte) și a serviciilor (+4,4).

Sectoarele cu valoare adăugată ridicată și cu un nivel de salarizare peste medie (informații și comunicații, intermediari financiare și asigurări, servicii profesionale, tehnice și științifice) ocupă împreună mai puțin de 5% din forța de muncă salariată de la nivel local, în defavoarea sectoarelor cu valoare adăugată redusă și nivel redus de salarizare, precum industrie (28% din total), comerț (18%), construcții (12%) sau servicii preponderent publice (sănătate, învățământ, asistență socială, administrație publică, apărare, asistență socială – 24%). În prezent, în municipiul Botoșani își desfășoară activitatea peste 7000 de societăți comerciale, realizând peste 70% din PIB-ul județului. Dintre acestea, doar 2730 au sediul social aici. În ceea ce privește **profilul economic local**, pe clase de mărime se remarcă ponderea ridicată a sectorului IMM (99,3% din totalul firmelor). Totuși, peste 85% dintre întreprinderi au mai puțin de 10 salariați, multe fiind de tip individual sau familial, cu 1-3 angajați. Cele mai multe își desfășoară activitatea în sectorul industriei prelucrătoare, comerțului și serviciilor. Din punct de vedere al formei juridice de organizare, majoritatea firmelor sunt societăți cu răspundere limitată, iar un număr redus sunt societăți pe acțiuni.

Principalele caracteristici ale fiecărui sector economic de activitate – conform datelor furnizate de Camera de Comerț și Industrie pentru Agricultură:

- În **sectorul industriei**, în anul 2015 își desfășurau activitatea 291 de agenți economici activi (4 în - industria extractivă, 256 în industria prelucrătoare și 31 în energie și utilități publice), raportând un număr de aproximativ 9.700 de salariați. La nivelul anului 2011, conform INS – Recensământul populației, un număr de 12.900 locuitori ai municipiului activau în sectorul industrial (peste 25% din forța de muncă totală). La acest nivel, cele mai dezvoltate ramuri industriale, din perspectiva numărului de firme, a cifrei de afaceri (CA) și a populației ocupate erau: industria textilă și a confecțiilor (cu 45% din CA și 48% din forța de muncă totală ocupată în industrie), industria echipamentelor electrice și electronice (cu 28% din CA și doar 9% din forța de muncă) și industria alimentară și a băuturilor (cu 9% din CA din industrie și 13% din forța de muncă). Acestea sunt

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

urmate, la mare distanță, de industria prelucrării lemnului, care generează circa 9% din locurile de muncă, dar cu o contribuție mică la producția industrială, respectiv industria energetică. **Industria alimentară** se remarcă, la nivel local, printr-un nr. de circa 70 de unități active, majoritatea mici, care asigură un nr de 1.500 de locuri de muncă. În **industria lemnului** se remarcă un singur producător mare de mobilă, compania Luca Damarilo S.R.L. (peste 250 salariați).

Activitatea de construcții se diversifică atât în zona construcțiilor civile și edilitare, cât și a construcțiilor industriale. În acest sector, în 2015 se regăseau 172 de firme active, cu o CA de circa 565 mil. lei și peste 2.100 de salariați. Cele mai mari dintre acestea, din perspectiva CA, sunt: Elsaco Engineering, Victor Construct, Transporturi Auto, Electroconstrucția Elco, Conrec, Dioconstruct, Asicons etc. (Camera de Comerț). Conform datelor INS – Recensământul Populației din anul 2011, numărul persoanelor care activau în sectorul construcțiilor era mai mare, aproximativ 5.300 de persoane ocupate în domeniu, cele mai multe activând pe cont propriu. Cea mai mare parte dintre aceștia erau activi în domeniul construcțiilor de clădiri (78%), al lucrărilor speciale (15%), respectiv al celor de geniu (7%).

În Municipiul Botoșani, **sectorul terțiar** are o contribuție importantă la economia locală (54,6% din forța de muncă ocupată și 76,5% din numărul agenților economici), însă cea mai mare parte a firmelor și salariaților activează în sub-sectorul comerțului (800 firme și 8.100 persoane ocupate la recensământul din 2011, adică 18% din forța de muncă totală).

- Sectorul **transporturilor și logisticii** ocupă circa 2.100 de persoane (4,8% din forța de muncă totală), pe piața locală fiind prezente aproape 150 de unități cu acest profil. Cele mai multe dintre acestea sunt IMM-uri din sectorul transportului rutier de mărfuri, însă cea mai mare firmă de profil este ELTRANS, operatorul de transport public deținut de municipalitate.

Activitățile de tip **HORECA** (hoteluri, restaurante, catering) sunt, la rândul lor, subdezvoltate, inclusiv pe fondul circulației turistice reduse și a puterii scăzute de cumpărare a populației. În domeniu activează la nivel local peste 150 de agenți economici, însă cei mai mulți sunt microîntreprinderi care administrează baruri și cafenele, nr. unităților de cazare fiind foarte mic. În acest domeniu sunt ocupate circa 1.200 de persoane (2,7% din total), dintre care mai puțin de 200 în unități de primire a turiștilor.

- Ramurile sectorului terțiar care au o valoare adăugată ridicată și oferă un nivel de salarizare corespunzător, respectiv **IT&C, intermediari financiare, activități științifice, tehnice și profesionale**, sunt slab dezvoltate (5,7% din forța de muncă ocupată și 15% din numărul total de firme). În municipiul Botoșani sunt totuși prezente sucursale ale principalelor unități bancare din țară, în care activează peste 700 de angajați. Datele recensământului din 2011 indică faptul că 5.212 de locuitori ai municipiului s-au declarat șomeri, de 3 ori mai mulți decât cei înregistrați oficial la AJOFM la vremea respectivă. Cea mai mare rată a șomajului real se înregistra la grupele de vârstă 15-19 ani (53,1% din nr. total al activilor) și 20-24 de ani (34,2%). De asemenea, ponderea șomerilor de sex masculin era mult peste cea a femeilor. Date mai recente arată că în luna august 2017 erau înregistrați 570 șomeri, iar nr. de șomeri angajați în luna respectivă a fost 92). Conform sursei menționate (AJOFM Botoșani), dar și bazei de date Tempo Online (INS), nr. înregistrat în iulie 2017 în municipiul Botoșani era de 560, din care 292 bărbați și 268 femei. La AJOFM nu se

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

culeg date referitoare la etnie, cu alte cuvinte nu se știe câți romi sunt în numărul mediu de șomeri.

Șomajul în perioadă 2015 – 2017 a fost în scădere, ceea ce ne face să concluzionăm faptul că la nivelul județului Botoșani a existat o piață a muncii care a funcționat prin implicarea tuturor factorilor de decizie la nivel local atât din mediul public, cât și din cel privat. Programul de ocupare al AJOFM a fost proiectat astfel încât măsurile ce vor fi implementate să fie orientate către reprezentare echilibrată a tuturor categoriilor de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, punându-se accent pe măsurile de mediere, de informare și consiliere/orientare profesională, furnizarea de pachete personalizate de măsuri active de ocupare, consolidarea relațiilor cu partenerii sociali. Pentru anul 2016, conform Planului de formare profesională au fost organizate 33 de programe de formare profesională, la care s-au înscris 789 de șomeri, cele mai atractive programe fiind următoarele: manichiurist-pedichiurist, patiser, operator confecționar, agent de securitate, bucătar, zidar pietrar, tencuitor, lucrător în comerț, frizer, operator calculator, tinichigiu, comunicare în limba germană, ospătar-chelner.

1.7 Instituții locale și servicii publice - maximum 1,5 pagini

În anul 2015 funcționau 51 de instituții de învățământ cu sau fără personalitate juridică (23 grădinițe - dintre care 2 particulare, 13 șc. gimnaziale, 14 colegii și licee, 1 șc. postliceală). În prezent, conf. Cons. Județean, mai multe universități private din țară și-au deschis filiale la Botoșani. Potrivit datelor furnizate de reprez. Primăriei, față de 2007, în 2015 se observă o creștere a nr. de lab. școlare (+7,8%), săli de gimnastică (+35,3%), terenuri de sport (+11,1%) și PC-uri (+19,5%). În ceea ce privește **sănătatea**, în zona de infrastructură sanitară în perioada 2007– 2015 nr. spitalelor, ambulatoriilor și lab. medicale s-a redus la jumătate pe fondul comasării unor unități spitalicești de stat, cabinetele de medicină de familie au trecut toate în prop. privată, iar nr. unităților private de tip cabinete de specialitate, cabinete stomatologice, farmacii și laboratoare a crescut semnificativ. Astfel, la nivelul anului 2015 populația avea acces la următoarele **servicii publice de sănătate** (unități medicale publice sau private): 3 spitale cu 3 ambulatorii interne, 1 dispensar medical, 2 centre de sănătate mintală, 3 centre de diagnostic și tratament, 7 centre medicale, 5 cabinete de medicină generală, 23 de cab. medicale școlare, 49 cab. medicale de familie, 8 soc. medicale civile, 81 cab. stomatologice, 44 cab. medicale de specialitate, 18 soc. civile medicale de specialitate, 45 farmacii, 17 puncte farmaceutice, 1 depozit farmaceutic, 29 lab. medicale (19 publice și 10 private), 14 lab. de tehnică dentară, 1 centru de transfuzie, 6 alte tipuri de cab. medicale. În ceea ce privește furnizorii publici de **serviciile sociale** și infrastructura de care dispun aceștia, în localitate își desfășoară activ. următoarele trei entități: **Serviciul Public Local de Asistență Socială** (în cadrul căruia funcționează: Centrul social de urgență; Cantina de ajutor social; Centrul de îngrijire la domiciliu pt. pers. vârstnice dependente Botoșani "SENIOR"; Centrul social de zi pentru copiii aflați în situații de risc social; Creșa municipală); **Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani** (în structura căreia se regăsesc: Centrul de Plasament „Prietenia” – 44 beneficiari; Complexul de Servicii pt. Copii cu Dizabilități „Sf. Spiridon” – 12 beneficiari; Complexul de apartamente „Cireșarii” – 18 beneficiari; Centrul de primire a

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

copilului în regim de urgență – 6 beneficiari; Centrul de zi "Șansa Mea" – 39 beneficiari; Centrul Maternal "Micul Prinț" – 15 beneficiari; Complexul de case de tip familial "Sf. Mina" – 58 beneficiari; Centrul de integrare prin terapii ocupaționale "Lucie Lecomte" – 27 beneficiari); **Penitenciarul Botoșani** – oferă servicii de asistență psihosocială (pentru adulți și tineri aflați în situații de dificultate, delincvență) și de educare (pentru tineri și adulți din penitenciare). **Locurile de joacă** de la niv. Municipiului sunt situate în majoritatea cartierelor, 14 dintre acestea fiind modernizate, în vreme ce 27 de locuri de joacă sunt nemodernizate. Printre locațiile în care se poate amplasa un complex de joacă nou se numără și parcul Tineretului. Conform metodologiei INS, orașul dispunea în 2015 de 228 ha (echivalentul a 21,3 mp/locuitor stabil) de **spații verzi** amenajate sub formă de parcuri, grădini publice, scuaruri, baze și amenajări sportive, exceptând cimitirele, serele, pepinierele, grădinile de zarzavaturi, lacurile etc. Multe dintre spațiile verzi din jurul locuințelor se află într-o stare avansată de degradare, fiind netoaletate, ocupate de construcții provizorii sau de mașini parcate neregulamentar. Din suprafața totală de spații verzi inventariată în 2017 de Primăria Municipiul Botoșani, 11,9% erau **parcuri** (3 - cel mai mare și reprezentativ fiind Mihai Eminescu) și grădini publice (7). **Facilitățile sportive, de agrement și similare, timp liber** sunt destul de slab reprezentate. **Activitatea sportivă** din municipiul Botoșani este reprezentată în principal de fotbal. Aici activează FC Botoșani (echipă în Liga I de fotbal), care dispune de Stadionul Municipal Botoșani. Pe lângă acesta funcționează și terenurile de fotbal mai mici: „Victoria” și „Mecanex”, Sala Polivalentă „Elisabeta Lipa” , Ștrandul „Lebăda” , precum și o serie de baze sportive private, terenuri de minifotbal (inclusiv acoperite), săli de fitness și aerobic, terenuri de tenis, bowling etc. Nu există alte modalități de agrement și similare sau de petrecere a timpului liber. În ceea ce privește **locurile de parcare**, atât cele de reședință, cât și cele cu rezervare, potrivit reprezentanților autorității locale, la nivelul anului 2016 se înregistra un număr de 8228 locuri. **Serviciul de transport public** din Municipiul Botoșani se asigură cu maxi-taxi și tramvai, respectiv de companiile private de taximetrie. Municipality plătește anual subvenții de circa 1 mil. Euro pentru transportul public gratuit acordat elevilor, pensionarilor și persoanelor cu dizabilități.

1.8 Organizații ale societății civile - maximum 1,5 pagini

Asociația Grupul de Acțiune Locală Botoșani pentru viitor a demarat deja procesul de aderare la Federația GAL-urilor Urbane, participând periodic la întâlniri de lucru. De asemenea, asociația este conectată la nivelul municipiului cu toate organizațiile guvernamentale/negvernamentale active. Parte dintre aceste organizații sunt membre GAL, precum:

- ▶ Direcția de Asistență Socială (în cadrul căruia funcționează: Centrul social de urgență; Cantina de ajutor social; Centrul de îngrijire la domiciliu pt. pers. vârstnice dependente Botoșani "SENIOR"; Centrul social de zi pentru copiii aflați în situații de risc social; Creșa municipală);
- ▶ Parohia "Sf. Ilie" Botoșani – cantină socială pentru copii, tineri și persoane vârstnice în situații de abandon, sărăcie, lipsa unei locuințe, boală cronică;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Nu în ultimul rând, GAL Botoșani pentru viitor are relații constante în special cu furnizorii ONG sau lăcașuri de cult care prestează servicii pentru grupuri dezavantajate și cu care se sprijină reciproc în identificarea de soluții în ceea ce privește situațiile ce necesită intervenții complexe, cum sunt:

- ▶ Asociația "Special Additions" Botoșani – minicentru de plasament de tip rezidențial pentru 13 copii în dificultate (separare de părinți, abandon, violență în familie);
- ▶ Fundația "Bridge of Christian Relief" Botoșani – centru de plasament pentru 22 de copii, oferă găzduire pe perioadă nedeterminată;
- ▶ Fundația "Hand of Help" Botoșani – centru de plasament de tip rezidențial pentru 81 de copii aflați în situații de dificultate în familie, abandon, separare de părinți, neglijare;
- ▶ Centrul de tip familial "Așezământul Maria" Botoșani – centru de plasament pentru 4 copii; Centrul de tip familial "Ruxandra" Botoșani – centru de plasament pentru 3 copii;
- ▶ Fundația "Tom Paynes Ministry" Botoșani – centru de plasament de tip rezidențial pentru copii; Societatea Națională de Cruce Roșie Botoșani – suport material pentru persoane aflate în dificultate, centru de consiliere și sprijin pentru victimele dezastrelor naturale și tehnologice, centre de servicii pentru dezvoltarea deprinderilor de viață independentă "Împreună pentru tineri";
- ▶ Sindicatul Județean al Pensionarilor Botoșani – centru de zi pentru vârstnici;
- ▶ Protopopiatul Ortodox Botoșani – servicii de conștientizare și sensibilizare socială, consiliere în domeniile juridic și asistență socială, identificarea nevoii sociale și de grup, informare drepturi și obligații, orientare;
- ▶ Agenția de dezvoltare comunitară interactivă Botoșani – servicii de integrare și reeducare a tinerilor și adulților aflați în șomaj sau alte situații de dificultate;
- ▶ Asociația "Il Girotondo" Botoșani – centru de zi pentru preșcolari aflați în situație de dificultate (sărăcie, dificultăți în familie);
- ▶ Fundația "Solidaritate și Speranță" Botoșani – servicii sociale cu caracter primar pentru persoane cu boli cronice, handicap, situații de dificultate în familie, sărăcie, persoane care trăiesc în stradă;
- ▶ Fundația "Estuar" Botoșani – servicii de consiliere pentru persoane cu handicap mintal și măsuri/acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor cu probleme de sănătate mintală;
- ▶ Asociația Nevăzătorilor din România Botoșani – centru de zi pentru persoane cu handicap vizual

Sectorul economiei sociale este slab dezvoltat la nivelul municipiului și județului Botoșani. Mai puțin de 200 de persoane lucrează în astfel de unități la nivel județean, dintre care 10 în municipiul Botoșani. Singura unitate de acest fel funcțională la nivel municipal a fost realizată de Asociația "Șansa pentru tine", cu fonduri POS DRU 2007-2013. Aceasta operează o spălătorie și curățătorie ecologică, precum și echipe care prestează servicii profesionale de întreținere și curățenie la agenți

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

economici, în spații verzi sau la domiciliul clienților.

Prin Programul PHARE s-au derulat investiții în infrastructura socială a municipiului, după cum urmează:

- Centrul de integrare și recuperare școlară pentru copii proveniți din familii defavorizate;
- Servicii sociale comunitare destinate adulților cu probleme cu sănătate mintală;
- Servicii complete la domiciliu pentru persoane vârstnice.

Deși în zonă activează un număr relativ mare de organizații cu domenii diverse de intervenție, influența acestora asupra dezvoltării comunităților cărora se adresează este destul de mică, acestea adresându-se unui număr insuficient de beneficiari.

1.9 Experiența locală privind proiectele cu finanțare europeană - maximum 1,5 pagini

Autoritățile locale și partenerii au experiență cu privire la elaborarea și implementarea proiectelor cu finanțare europeană. Așa cum este prezentat și în Cererea de Finanțare, dintre proiectele anterioare realizate de Municipiul Botoșani putem aminti proiectul Modernizarea și reabilitarea accese pietonale și carosabile precum și iluminat arhitectural în Municipiul Botoșani, derulat în perioada: 20.08.2010 – 19.07.2013, cu un buget de 7.567.089 Euro, finanțate prin FEDR, POR. Prin proiect s-au realizat modernizare și reabilitare accese pietonale și carosabile din zonele: pietonalul Transilvaniei și zona Pieței Centrale, pietonal Bancar și zona Piața Revoluției, pietonal Unirii, precum și iluminatul arhitectural: pietonalul Transilvaniei, piața Centrala (Parcarea subterană), piața Revoluției (palatul Primăriei, Str. piața Revoluției nr 1-3, Pietonal Bancar, Strada Teatrului), pietonalul Unirii, Liceul A.T. Laurian.

La nivelul municipiului a fost finalizată implementarea proiectului **“Crearea Centrului Național de Informare și Promovare Turistică Botoșani”** (CNIPT), co-finanțat din FEDR, prin POR 2007-2013, cu o valoare de circa 600.000 lei.

SC MODERN CALOR SA, împreună cu Consiliul Local al Municipiului Botoșani, a derulat, în perioada de programare 2007-2013, un amplu proiect de modernizare cu finanțare europeană, în cadrul „Programului Operațional Sectorial de Mediu Axă Prioritară 3 – Sector Termoficare”. Valoarea totală a proiectului s-a ridicat la circa 60 de milioane de euro. Proiectul, intitulat **„Reabilitarea sistemului de termoficare urbană la nivelul municipiului Botoșani, pentru perioada 2009-2028, în scopul conformării la legislația de mediu și creșterii eficienței energetice”**, a vizat reconstrucția și dotarea cu echipamente moderne a CET, precum și modernizarea integrală a rețelelor secundare și primare de transport a agentului termic. Proiectul a inclus și realizarea de 21 de noi racorduri ale punctelor termice la rețeaua primară.

În cadrul **Planului Integrat de Dezvoltare Urbană al Municipiului Botoșani**, s-a reabilitat o clădire din zona Parcul Tineretului, care va oferi servicii pentru un număr de 40 de copii din familii defavorizate, investiția fiind de circa 4 mil. de lei, fiind co-finanțată din FEADR, prin POR 2007-2013. Prin crearea acestui centru social în municipiul Botoșani se oferă condiții de trai decente, menținerea unui stil de viață activ și posibilități de educare a copiilor aflați în situații de risc social. Prin Programul Operațional Regional 2007 - 2013 a fost co-finanțată reabilitarea și amenajarea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Centrului de Plasament "Prietenia" Botoșani, cu o capacitate de 50 de locuri pentru copii.

În perioada de programare anterioară, au fost reabilite Parcurile "Mihai Eminescu" și "Curcubeului", cu o finanțare de la **Administrația Fondului de Mediu** și de la bugetul local, fiind reabilite aleile, plantate flori, arbori și gard viu, modernizat iluminatul public și înlocuit mobilierul urban, amenajate locuri de joacă pentru copii și locuri pentru plimbarea animalelor de companie.

De asemenea, Primăria Botoșani a realizat lucrări pentru modernizarea celorlalte spații verzi din municipiu (Central/Primăriei, Sucevei, Junior, Tineretului), în cadrul unui proiect inclus în Planul Integrat de Dezvoltare Urbană, co-finanțat din Programul Operațional Regional 2007-2013, care au constat din refacerea aleilor, reabilitarea fântânilor arteziene, plantarea de gazon, arbuști și flori, reabilitarea și modernizarea iluminatului ornamental, valoarea investiției fiind de circa 7,5 milioane de lei.

2. Identificarea teritoriului vizat de Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC

2.1 Prezentarea generală a teritoriului SDL

2.1.1 Delimitarea teritoriului SDL și întocmirea planului - maximum 1 pagină

Teritoriul vizat aparține Municipiului Botoșani și totalizează o populație de 22.679 persoane. Teritoriul SDL cuprinde o arie formată din două Zone Urbane Marginalizate (ZUM) și o Zonă Urbană Funcțională. Coerența în selectarea zonelor incluse în Teritoriul SDL s-a realizat, luându-se în considerare următoarele criterii:

- ✓ Includerea a cel puțin unei zone urbane marginalizată;
- ✓ Prezența în teritoriul SDL a unor zone cu funcționalitate diversă: zone industriale, zone comerciale, zone de case, zone de blocuri;
- ✓ Caracterul unitar al zonei din punct de vedere al raportării sociale, specificului demografic și identității sociale.
- ✓ Zona urbană funcțională aferentă, care înconjoară cele două zone urbane marginalizate, are un caracter unitar și funcțional din punct de vedere social, economic și demografic. Este o zonă cu condiții normale de locuit, formată în majoritate din cetățeni de naționalitate română, care beneficiază de acces la servicii de educație, sociale, comerciale și de sănătate.

Teritoriul SDL2 cuprinde o arie formată din trei zone distincte: o zonă urbană marginalizată (ZUM) și o Zonă Urbană Funcțională (ZUF), care înconjoară "pungile" ZUM.

Descrierea Pungilor:

"Punga" 1 - Parcul Tineretului

Cartierul se regăsește în Atlasul Zonelor Marginalizate, cod mapa recensământ 357400363.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Delimitare: Nord-Vest - Strada Parcul Tineretului nr. 12-14, Nord-Est - Strada Parcul Tineretului n . 16-20, Sud-Est -Ale. Sit. Ion Elefterescu nr.2 si nr. 1-5, Sud-Vest- Aleea Parcul Tineretului nr. 2 – 6 Parcul Tineretului este un cartier muncitoresc din municipiul Botoșani, situat la ieșirea din oraș, către comuna Răchiți. În capătul acestui cartier în anii '90 au fost construite două scări de bloc cu locuințe sociale, pentru cei nevoiași, majoritate de etnie romă. Locuințele sociale au ajuns să fie numite de localnici și „ghetourile” din Parcul Tineretului, din cauza aspectului lor degradat: blocurile au tencuiala căzută sau grav deteriorată, grupurile sanitare, comune, sunt distruse, f o r t e murdare, în majoritatea lor nefuncționale. Holurile comune sunt insalubre, în majoritate fără iluminat și populate cu câini comunitari. „Ghetourile” au devenit în timp un adevărat focar de infecție, inspectorii Direcției de Sănătate Publică descoperind adevărate focare de hepatită și de tuberculoză. În același timp datele de la Poliția Locală arată că zona prezintă un risc foarte mare de infracționalitate.

”Punga” 2 - Centrul istoric - Cartierul se regăsește în Atlasul Zonelor Marginalizate, cod mapă recensământ 357400279

Delimitare: Nord-Vest - Strada Calea Națională 58A-91, Nord-Est - Strada Independentei nr. 2-24, Sud-Est - Strada Peneș Curcanul nr. 1-1A, Sud-Vest- Str. 1Decembrie nr. 1 - 79;

Zona a fost inclusă în teritoriul SDL deoarece, pe lângă faptul că este o zonă ZUM conform Atlasului Zonelor Marginalizate, în zona trăiesc preponderent persoane defavorizate pe toate cele trei componente de marginalizare cuprinse în strategie: capital uman, locuire și ocupare. În zona sunt multe locuințe sociale, ceea ce creează, în locul unei zone metropolitane cosmopolite, un pol social de pauperitate și marginalizare pe criterii etnice și, în final, zonă de excluziune socială. Zona, conform datelor de la Poliția Locală prezintă un risc foarte mare de infracționalitate. De menționat în acest context și faptul că din punct de vedere al amplasării geografice zona are o localizare strategică - centrul Municipiului Botoșani, având deci impact puternic asupra întregului oraș.

Centrul istoric (vechi) al orașului Botoșani se concentrează astăzi în jurul Pieței „1 decembrie 1918” și Strada Pietonală Centrală Veche (parte din Strada Mare, cum era denumită în trecut). Pe această stradă, sunt peste 60 de mobile înregistrate pe lista monumentelor istorice în această zonă. În perioada comunistă, deși la o scară mai redusă decât în alte orașe din regiune și din țară, centrul istoric a fost neglijat de autorități și chiar supus unor intervenții dăunătoare, cel mai probabil pentru a șterge amprenta perioadei interbelice și a micii burghezii locale.

Astfel, unele case (mai ales prăvălii evreiești) au fost dărâmate de autoritățile de la acea vreme pentru a face loc unor blocuri de locuințe total neintegrabile în arhitectura specifică zonei. De asemenea, toate clădirile din perioada interbelică sau postbelică au fost naționalizate și au primit diferite destinații (de ex. locuințe sociale), context în care chiriașii sau utilizatorii nu le-au mai menținut corespunzător. După 1990, a urmat un vid destul îndelungat de reglementare legislativă, urmată în

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

1999 de adoptarea PUG și a Legii nr. 5/2000, precum și de situațiile litigioase de revendicare a imobilelor de către moștenitori ai foștilor proprietari, situații care nu doar că nu au dus la îmbunătățirea sau conservarea zonei, ci au accentuat degradarea acesteia.

După Revoluția din 1989, unele dintre mobile au fost revendicate atât de urmașii foștilor proprietari, cât și de diverse societăți sau persoane interesate mai degrabă de teren.

Amplasamentul central a constituit o miză importantă pe fondul creșterii prețului metrului pătrat construit în România. Astfel, doar un număr limitat de 18 clădiri a rămas în subordinea autorităților locale. Cu toate acestea, din cele circa 60 de clădiri-monument istoric din zonă, doar aceste 18 clădiri aflate în proprietatea Consiliului Local au fost reabilitate cu finanțare nerambursabilă, restul fiind proprietăți private asupra cărora nu s-a putut interveni până în prezent. Clădirile care nu au fost vizate de proiectul de reabilitare se află într-un stadiu precar de conservare (iminența prăbușirii unor ziduri fisurate, exfolierea tencuielii exterioare, infiltrații ale apei pluviale în ziduri, degradări ale învelitorilor și structurilor de susținere ale acoperișurilor, risc seismic etc.), iar intervențiile realizate în timp de proprietari nu au respectat normele estetice și tehnice specifice unor astfel de monumente. Paza unora dintre clădirile reabilitate, precum și mentenanța acestora lasă încă de dorit, mai ales în condițiile în care majoritatea adăpostesc spații comerciale private sau chiar locuințe sociale. Adoptarea PUG în 1999 și a Legii nr. 5/2000 au instituit un nivel mai ridicat de protecție, deși nu au putut remedia intervențiile dăunătoare din trecut. Ultimele două documente de planificare strategică de la nivel local, aprobate după momentul aderării la UE - PIDU 2007-2013 și SIDU 2014-2023 - au avut o viziune unitară asupra sitului selectat. Ambele pun accent pe dezvoltarea și promovarea acestuia ca o "agora", rol pe care l-a jucat până la momentul instalării regimului comunist, o zonă atractivă de întâlnire, socializare și de petrecere a timpului liber, cu spații publice și de promenadă atractive. Intervențiile propuse în SIDU pentru perioada 2017-2023 sunt integrate cu cele deja implementate (de ex. continuarea lucrărilor de restaurare a clădirilor de patrimoniu, extinderea zonelor pietonale, promovarea zonei ca destinație turistică, îmbunătățirea infrastructurii de semnalizare și informare turistică etc.).

"Punga" 3 - ANL Cișmea

Cartierul se regăsește în Atlasul Zonelor Marginalizate, cod mapă recensământ 357400429

Delimitare:

Zona a fost inclusă în teritoriul SDL deoarece, pe lângă faptul că este o zonă ZUM conform Atlasului Zonelor Marginalizate, nu satisface un standard corespunzător pe principalele criterii de identificare a sărăciei, adică are deficit de capital uman, are un nivel scăzut de ocupare formală și oferă condiții improprii de locuire.

Acesta este un cartier din municipiul Botoșani, situat la ieșirea din oraș, către comuna Roma. Este un cartier dezavantajat deoarece suferă de o infrastructură deficitară, inclusiv drumuri în stare proastă, acces limitat la servicii publice și transport, sau lipsa unor facilități de bază. În acest cartier au fost construite scări de bloc cu locuințe sociale, pentru cei nevoiași, majoritatea de etnie romă. Holurile

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

comune sunt insalubre, în majoritate fără iluminat și populate cu câini comunitari. În același timp datele de la Poliția Loaclă arată că zona prezintă un risc foarte mare de infracționalitate.

”Punga” 4 – Adamiu și Condacia

Cartierul se regăsește în Atlasul Zonelor Marginalizate, cod mapă recensământ 357400001 și 357400420

Delimitare:

Zona a fost integrată în Strategia de Dezvoltare Locală (SDL) datorită dublei sale calificări: ca zonă ZUM conform Atlasului Zonelor Marginalizate și, în plus, neîndeplinind un standard adecvat în ceea ce privește criteriile fundamentale de identificare a sărăciei. Această identificare este susținută de deficite semnificative în ceea ce privește capitalul uman, un nivel scăzut de ocupare formală și condiții inadecvate de locuire.

În aceste cartiere se manifestă un fenomen de ghetoizare, care se reflectă inclusiv în percepția negativă a cetățenilor municipiului. Zonele concentrează un număr mare de persoane care locuiesc în condiții improprie, sunt dependente de ajutoarele sociale oferite de municipalitate, în condițiile în care întâmpină dificultăți în a găsi un loc de muncă, nu dispun de resurse financiare pentru a achita contravaloarea chiriei și a utilităților, iar copii sunt expuși riscului de abandon școlar. De asemenea, nivelul criminalității și al infracționalității din spațiile publice este semnificativ mai ridicat cu alte cartiere ale orașului, aceste zone nefiind supravegheate video. Blocurile de locuințe sociale, construite în perioada comunistă, se află într-o stare deplorabilă, ca și spațiile publice din jurul acestora, unde sunt aruncate inclusiv deșeuri și există un număr mare de câini comunitari.

”Punga” 5 - Colonel Victor Tomoroveanu - Cartierul se regăsește în Atlasul Zonelor Marginalizate, cod mapă recensământ 357400208

Delimitare:

Zona a fost inclusă în teritoriul SDL deoarece, pe lângă faptul că este o zonă ZUM conform Atlasului Zonelor Marginalizate, în zona trăiesc preponderent persoane defavorizate pe toate cele trei componente de marginalizare cuprinse în strategie: capital uman, locuire și ocupare. Locuințele din această zonă sunt caracterizate de construcții vechi, precare sau insalubre. Acestea sunt blocuri de locuințe cu întreținere redusă și cu probleme structurale. Zona are rate ridicate de șomaj, iar rezidenții întâmpină dificultăți în găsirea unui loc de muncă stabil și bine plătit. De asemenea prezenta un risc mai mare de infracționalitate, determinat de condițiile socioeconomice precare și de prezența unor factori sociali negativi.

”Punga” 6 - Nucului + Octav Onicescu - Cartierul se regăsește în Atlasul Zonelor Marginalizate, cod mapă recensământ 357400155

Delimitare:

Această regiune a fost integrată în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL), nu doar pentru că este recunoscută ca zonă ZUM conform Atlasului Zonelor Marginalizate, ci și datorită prevalenței persoanelor defavorizate în toate cele trei componente de marginalizare incluse în strategie: capital uman, condiții de locuire și ocupare. În aceste cartiere există concentrații mai mari de persoane defavorizate din punct de vedere socio-economic, cum ar fi șomeri, pensionari cu venituri mici sau familii monoparentale. În această regiune, se găsesc numeroase locuințe sociale, transformând cadrul urban într-un centru social al sărăciei și marginalizării, cu accent pe criterii etnice, configurând în cele

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

din urmă o zonă de excluziune socială în locul unei comunități cosmopolite metropolitane.

”Punga” 7 - Tiberiu Crudu - Cartierul se regăsește în Atlasul Zonelor Marginalizate, cod mapă recensământ 357400085

Delimitare:

Zona a fost inclusă în teritoriul SDL deoarece, pe lângă faptul că este o zonă ZUM conform Atlasului Zonelor Marginalizate, în zona trăiesc preponderent persoane defavorizate pe toate cele trei componente de marginalizare cuprinse în strategie: capital uman, locuire și ocupare. Este un cartier care se confruntă cu probleme sociale, economice și infrastructurale, ducând la izolarea și excluderea socială a locuitorilor săi. Zona are infrastructură în stare de degradare, inclusiv străzi în proastă stare, sisteme de canalizare necorespunzătoare. Locuințele din această zonă sunt caracterizate de construcții vechi, întreținere deficitară și adesea condiții de locuire sub standardele necesare.

”Punga” 8 - Puskin+Caisului+Liliacului+Pod De Piatra + Zefirului - Cartierul se regăsește în Atlasul Zonelor Marginalizate, cod mapă recensământ 357400013

Delimitare:

Zona a fost inclusă în teritoriul SDL deoarece, pe lângă faptul că este o zonă ZUM conform Atlasului Zonelor Marginalizate, în zona trăiesc preponderent persoane defavorizate pe toate cele trei componente de marginalizare cuprinse în strategie: capital uman, locuire și ocupare. Locuitorii fac parte din grupuri defavorizate, cum ar fi persoane cu venituri reduse sau minorități etnice, și au acces limitat la resurse și oportunități. Ratele ridicate de șomaj sau subocupare sunt o problemă semnificativă în această zonă, afectând veniturile și calitatea vieții locuitorilor. Populația include grupuri sociale defavorizate, precum șomeri, pensionari cu venituri mici, familii monoparentale sau persoane vulnerabile din punct de vedere social.

Zona Urbană Funcțională (ZUF)- zonă mixtă - blocuri si case

Delimitare: Nord - Strada Tomis, Str. Zimbrului , Str. Împărat Traian ; Est - Str. Săvenilor nr.33 - 59, Str. Tudor Vladimirescu nr. 12 - 96, Str. I.C. Brătianu nr.40-52; Sud - Str. Petru Rareș, Str. Victoriei ,Str. 1 Decembrie, Vest Str. Octav Onicescu nr. 62-70, Strada Împărat Traian nr. 21, Strada Poporului nr.1, Strada Libertății nr.6 si 11-27, Strada Musat Voda nr. 25 si 38.

Zona Urbană Funcțională, este o zonă mixtă, formată din blocuri si case si împrejmuește cele două ZUM-uri aflate în componenta teritoriului SDL. Datorită dispersiei neuniforme a caselor si a blocurilor, respectiv a omogenității de ordin socio-demografic, nu s-au putut identifica zone distincte în componența acesteia, având un caracter unitar și funcțional din punct de vedere social, economic, demografic.

2.1.2 Principalele caracteristici geografice - maximum 0,5 pagină

Teritoriul SDL delimitat are o suprafață de cca.167,57 ha, cuprinde parțial zona centrală a orașului și se dezvoltă cu o formă organică pe direcția – Nord - Vest—Nord - Est a municipiului reședință de județ Botoșani. Altitudinea medie este de 163 metri, cu pantă slabă pe direcția Nord-Est. Coloana vertebrală a orașului se numește Calea Națională, un bulevard foarte lung, care coboară dinspre nord-vest spre sud-est și care-și schimbă direcția către sud în apropierea noului monument al

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

eroilor, bisericii breslei blănarilor Sf. Ilie, Centrului Vechi și a unui Mall apărut recent în peisaj. Teritoriul studiat este amplasat în partea de Nord a unor obiective culturale și administrative din zona centrală a orașului precum: Teatrul Mihai Eminescu, Casa de Cultură a Sindicatelor, Primăria Municipiului Botoșani, Consiliul Județean al municipiului Botoșani.

2.1.3 Patrimoniul natural - maximum 0,5 pagină

Partea de nord a teritoriului SDL, zona mixtă de blocuri și case, se află preponderent în afara limitei de stabilitate a municipiului, conform P.U.G. Botoșani. Această zonă este caracterizată de o accentuare a pantei terenului pe direcția Nord-Vest, fiind traversată longitudinal de Pârâul Luizoaia, afluent de dreapta al Sitnei și cu direcția de curgere în partea de NV și N a orașului. Afluentul principal al Luizoaiei este torentul Alexandrescu, care transportă masiv material aluvionar dinspre platoul intravilanului spre Luizoaia. În cazul porțiunii subsecvente ale văii Luizoaiei, pantele mai accentuate sunt pe versantul drept. Rezultă astfel o fragmentare a reliefului cu valori mici pe platoul sculptural și valori mari pe versanții acestuia. Terenurile cu o favorabilitate medie și scăzută pentru locuire au constituit o barieră naturală pentru extinderea orașului, în ciuda evoluției spontane sau sistematizate a intravilanului. În această categorie intră și această zonă situată în albia râului Luizoaia. Cei mai puțin favorabili locuirii sunt versanții abrupti afectați de procese geomorfologice active: estul cartierului Tudor Vladimirescu și cartierul Luizoaia, unde sunt localizate locuințele individuale. Zona de platou este ocupată de cartierele rezidențiale.

Celelalte zone ale teritoriului SDL prezintă stabilitate geomorfologică, acestea fiind amplasate pe porțiunea de platou caracterizată de un plan foarte ușor înclinat de la nord-vest spre sud-est (200-160 m), înclinare conformă cu cea a profilului longitudinal al rețelei hidrografice .

2.1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural - maximum 0,5 pagină

Spațiul geografic ocupat de teritoriul SDL are însăși în componența sa, mai ales în partea de Sud al acestuia, câteva dintre principalele edificii ale orașului, reprezentate în principal de Ansamblul urban monument istoric „Piața 1 Decembrie 1918” - BT-II-a-A-01849 și BT-II-a-A-01850 , Ansamblul urban I ,, str.1 Decembrie 1918”- BT-II-a-A-01854, Ansamblul urban I ,, str.1 Decembrie 1918”- BT-II-a-A-01856, Ansamblul urban II ,, str.1 Decembrie 1918”- BT-II-a-A-01853 - Centrul Vechi al municipiului Botoșani este partea cea mai veche a orașului, din punct de vedere arhitectonic, care grupează un număr mare de clădiri cu destinație comercială, datând din secolele XVII - XVIII. Clădirile sunt dispuse sub formă de L, iar fațadele spre stradă au forme arhitecturale din cele mai diverse, mai ales de factură apuseană, prelucrate creator în forme tradiționale, specifice acestui tip de construcții. Curțile interioare prezintă ordonarea clasică a caselor de târgoveți, cu galerii din stâlpi de lemn, balcoane din fier forjat și geamlâcuri susținute de console de lemn profilate. Centrul Vechi a fost recent reabilitat printrun proiect cu finanțare europeană.

Alte clădiri cu valoare arhitectonică deosebită, amplasate în zona protejată cu valoare istorică: „Casă” str.1 Decembrie 13 – BT-II-a-A-01851, „Casă” str.1 Decembrie 17 – BT-II-a-A-01852, Biserica

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

„Uspenia”- BT-II-a-A-01855, Casa Silion - BT-II-a-A-01866 , Casa Ciomac-Cantemir, azi sediul Fundației Ștefan Luchian- BT-II-a-A-01943, Casa Sofian – BT-II-a-A-01946, etc., dar și sediile unor instituții precum Serviciul Public de Asistență Socială sau Oficiul Județean de Poștă.

2.2. Comunitatea marginalizată din teritoriul SDL (inclusiv ZUM)

2.2.1. Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL - *maximum 1 pagină*

Pentru elaborarea SDL s-a realizat un Studiu de referință²⁰ la nivelul teritoriului SDL (2 ZUM-uri și ZUF aferent), fundamentat pe o metodologie de eșantionare și pe date statistice puse la dispoziție de Primăria Boroșani, Direcția Județeană de Statistică, DGASPC, ISJ, Poliția locală, AJOFM etc. Pentru realizarea studiului ²¹s-au utilizat metode de cercetare cantitativă (anchete de teren) și calitativă (focus-group).

Cercetarea cantitativă (anchete de teren)

Populația țintă se distribuie pe doua areale distincte ce compun împreună întreg teritoriul SDL.

Areal 1 - ZUM destratificare, populație marginalizată conform Atlasului Zonelor Urbane Marginalizate și analiza demografică. În ZUM-uri s-a efectuat evaluarea în cadrul unei analize de tip exhaustiv populației, criteriul fiind gospodăria.

Total chestionare realizate în Areal 1 = 400 persoane, respectiv 124 gospodării.

Areal 2, ZUF stratificare - zona limitrofă ZUM, populație cu nivel de marginalizare cu dispersie standard (zone limitrofe ZUM, stabilite în funcție de teritoriului SDL ce urmează a fi delimitat). În cursul cercetării s-au aplicat chestionare în zona urbană funcțională. Unitatea de eșantionare a fost Gospodăria. Tipologia eșantionări: stratificata, multistadială, probabilistă.

Total chestionare realizate în Areal 2 = 400 persoane, respectiv 124 gospodării.

Scopul Studiului de referință a furnizat date statistice care fundamentează Analiza diagnostic a nevoilor și problemelor populației din zonele distincte, inclusiv ZUM, din teritoriul SDL pe care GAL vizează să le soluționeze.

Din rezultatele Studiului de referință a rezultat că, din punct de vedere al etniilor, populația din fiecare zonă este:

Populația roma recensată în Teritoriul SDL:

Nr. crt.	Zona/Cartier	Total Populație	Eșantion	Din care romi	Mapă recensământ
1	Parcul Tineretului	812	104	13	357400363
2	Centrul Vechi	683	87	11	357400279

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

3	ANL CIȘMEA	219	28	3	357400429
4	ADAMIU	279	36	5	357400001
4	CONDACIA	312	40	5	357400420
5	COLONEL VICTOR TOMOROVEANU	148	19	2	357400208
6	NUCULUI + OCTAV ONICESCU	291	37	5	357400155
7	TIBERIU CRUDU	232	30	4	357400085
8	PUSKIN+CAISULUI+LILIACULUI+ POD DE PIATRA + ZEFIRULUI	146	19	2	357400013
TOTAL ZUM		3.122	400	50	

2.2.2. Validarea și declararea zonei/ zonelor urbane marginalizate - maximum 2 pagini

a. Populația din ZUM

b. Indicatori cheie și praguri minimale pentru validarea zonei urbane marginalizate

Datele din studiul de referință pentru verificarea pragurilor minimale sunt următoarele:

Categorie total	Volum in sub eșantion ZUM
Persoane recensate în ZUM	400
Persoane 18-64 ani	309
Persoane peste 65 de ani	71
Adulți (18+)	309
Tineri 0-17 ani	91
Persoane 15 – 64 ani	261
Persoane 15 – 64 ani care au absolvit maxim 8 clase	190
Persoane cu dizabilități	57
Locuințe recensate	124
Locuințe supraaglomerate (mai mic de 15,33mp/persoană)	61
Gospodăriile ce nu dețin locuința în proprietate personală	66
Persoane de etnie romă	50

Dimensiune	Indicatori cheie	Prag minimal	ZUM
Capital uman	Proporția populației de 15-64 de ani care a	22%	47.5%

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

	absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)		
	Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice	8%	14,25%
	Proporția copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația totală	20,5%	22,75%
Ocuparea forței de muncă	Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, întreprindere individuală, AF, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ	22,5%	51,72%
Locuire	Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m ² pe persoană)	54%	61%
	Nesiguranța locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală	12%	53%
Populație romă	Pondere populație romă 10% din total populație in ZUM	10%	17,10%

2.3 Analiza diagnostic a nevoilor, resurselor și problemelor populației din teritoriului SDL

2.3.1 Populația și caracteristicile demografice - maximum 2 pagini

Datele privind numărul de locuitori, structura populației pe categorii de vârstă, gen, etnie în cadrul SDL, pe cele 2 zone distincte, ZUM și ZUF evidențiază câteva aspecte relevante din punct de vedere al obiectivelor studiului:

ZUM: dintr-un total de 400 de persoane aferente celor 124 gospodării în care s-au aplicat chestionare, populația romă nu mai reprezintă o majoritate dar în continuare depășește pragul de 10% al ponderii populației romă de 10% din totalul populației din ZUM. Aceasta se datorează în cea mai mare măsură extinderii ariei ZUM și includerea unor "pungi" de sărăcie în care populația romă nu este prezentă deși aceste zone sunt marginalizate. Majoritatea persoanelor intervievate sunt femei. Din punct de vedere al încadrării în categoria de vârstă, procentul de minori a scăzut dată fiind includerea în arealul investigat al unor zone îmbătrânite dar la fel de sărace. De asemenea, multe dintre familiile cu copii au plecat pe perioada crizelor repetate după încheierea restricțiilor cauzate de Covid în căutarea unei vieți mai bune. A crescut însă ponderea vârstnicilor care vin cu un set nou de probleme ce va trebui să fie abordat.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ZUF: Din cele 22.679 de persoane din SDL, în ZUF sunt incluse 19.557 persoane, respectiv 86,23%. Comunitatea romă în cadrul teritoriului SDL reprezintă 17.58% iar al nivelul ZUF 15,23%. În ZUF au fost aplicate chestionare pe un eșantion reprezentativ format din 400 persoane din 124 de gospodării. Din acestea, 216 sunt femei și 184 bărbați, ponderea populației feminine păstrând trendul ascendent de la nivelul întregului SDL. ZUM înregistrează o mare proporție de adolescenți și tineri (15-29 ani) – 23%, aproape un sfert din populația SDL. De remarcat în acest context nevoia acută a comunității pentru servicii specifice acestora, în special din sfera dezvoltării competențelor de viață cultivate, deprinse mai ales în medii informale sau non-formale. Activitatea acestora și planurile de viitor sunt o preocupare atât pentru ei cât și pentru părinții și bunicii lor (mai ales în gospodăriile multi-generaționale) care duc din ce în ce mai greu povara costurilor de zi cu zi.

Nivelul de educație al adulților la nivel de teritoriul SDL rămâne scăzut: 44% dintre adulții chestionați nu au absolvit mai mult de 8 clase, fapt care a afectat și afectează dramatic posibilitatea de a fi calificați în ocupații mai sofisticate și de a găsi joburi decent plătite. Doar 6,47% dintre adulți din comunitățile marginalizate au declarat că au absolvit liceul. Abandonul școlar este evident, 28% din populația declarând că nu au absolvit nicio școală și nicio formare, aceste procente fiind de până la 7 ori mai mari decât media existentă la nivelul ZUF (4 %).

Situația educațională în rândul adulților din Zona Urbană Funcțională prezintă un nivel mult mai ridicat, mai ales în sfera absolvenților de licee și al celor cu studii superioare, care întrunesc cumulativ 61%. Chiar dacă procentul celor fără școală și cu școală primară absolvită este redus, acest fapt nu pare să decidă semnificativ în ceea ce privește accesul la un loc de muncă. Se va observa în capitolul dedicat Ocupării că persoanele neocupate reprezintă 27% din forța de muncă activă.

Față de nivelul de educație al adulților, trend-urile se păstrează în linii mari apropiate, cu mici creșteri în rândul absolvenților de școală primară și gimnazială, grație minorilor care au absolvit ciclul primar, respectiv gimnazial.

Proporția persoanelor 15-64 ani care a absolvit maxim 8 clase (gimnaziu).

Zona	Număr de persoane 15-64 ani	Au absolvit maxim 8 clase (15-64 ani)	Proporție absolvenți max. 8 clase
ZUM	309	136	44,01%

În rândul persoanelor în vârstă de muncă, se observă un nivel redus de instruire, în condițiile în care peste 44% dintre aceștia au până în 8 clase absolvite.

Totodată se remarcă o tendință accentuată a copiilor de a abandona școala în perioada gimnaziului. Chiar dacă în ZUF procentul celor care sunt în risc de abandon/au abandonat școala este redus procentual (5%), ținând cont de dimensiunea semnificativ mai mare a teritoriului, este un semnal de alarmă asupra intervențiilor necesare în întreg teritoriul SDL pentru îmbunătățirea situației de fapt, prin programe fie de stimulare a participării școlare, de tip before/ after school, fie prin programe sociale de tip "masă caldă".

Principalele motive de abandon școlar și de risc de abandon școlar sunt aceleași, indiferent că ne referim la ZUM sau la ZUF:

- ▶ Lipsa de resurse financiare ale familiilor, în special din cauza neocupării părinților.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- ▶ Gospodării supra-aglomerate
- ▶ Condiții de locuit precare
- ▶ Plasarea responsabilității educației de la părinți la frații mai mari
- ▶ Nivel educațional/de instruire scăzut al părinților
- ▶ Familiile monoparentale, mai ales lipsa tatălui din gospodărie
- ▶ Accesul scăzut sau inexistent la serviciile medicale (accesul în colectivitățile de tip creșă și grădiniță făcându-se în baza unui dosar medical și a unei adeverințe privind situația vaccinărilor și starea de sănătate a minorilor).
- ▶ Grad ridicat de sărăcie și acces scăzut la resurse de hrană și igienă primare ca o consecință a situației ridicate de neocupare înregistrată în rândul adulților.

Cerințe educaționale speciale:

Au fost înregistrate 41 de cazuri de cerințe educaționale speciale în ZUM, 8 cazuri în ZUF, numărul de cazuri la nivelul ZUM fiind de 5 mai mare decât la nivelul întregului ZUF.

Programe de protecție socială:

În rândul minorilor cu vârsta școlară (ZUM, ZUF), cele mai multe răspunsuri au fost înregistrate cu referire la programul Cornul și laptele (mai bine de jumătate dintre elevi) sau masa caldă/ hrană finanțată în unele cazuri din fonduri europene în școlile cu risc crescut de abandon școlar, măsură care asigură și prezența la școală a elevilor în foarte multe cazuri.

2.3.2 Ocupare, mediul de afaceri și protecție socială - maximum 2 pagini

Ocupare / surse de venit și cheltuielile gospodăriei:

Tinerii NEETs (16-24 ani)

Zona	Nr. Persoane 16-24 ani	Nr. NEETs	% tineri NEETs
ZUM	52	34	65,38%

Tinerii NEETs au o pondere de 38% la nivelul întregului SDL, procentele la nivelul ZUM fiind îngrijorătoare, de 65,38% în creștere față de momentul SDL 1. Aceasta arată pe de o parte creșterea gradului de absorbție de către piața neagră a forței de muncă, în special în sectorul construcțiilor a acestora, cât și tendința de creștere a fenomenului infrațional, a infraționalității juvenile în aceste comunități.

Persoanele în vârstă de muncă:

ZONA	Nr. persoane 15-64 ani	Neîncadrate nici % în muncă și nici în învățământ	%	Sunt în căutarea unui loc de muncă	din populație în vârstă de muncă în căutarea unui loc de muncă
ZUM	261	215	82,37%	102	47,44%

Aproape jumătate dintre persoanele care nu sunt nici în muncă, nici în vreo formă de educație sau formare a

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

declarat că este în căutarea unui loc de muncă.

Gradul de ocupare al populației este unul foarte scăzut: 17,62% în ZUM, cu efecte evidente asupra condițiilor de viață în ansamblul lor și cu consecințe pe termen lung asupra gradului de sărăcire a populației din zonă, coroborat cu crearea unui sistem de dependență de autorități și de asistare socială (29 % la nivelul Zum - asistați sociali, șomeri, pensionari).

Distribuirea pe gen și grupe de vârstă

Nr. crt.	Zona/ Cartier	0-14ani	15-29ani	+30ani
1	ZUM	17%	23%	60%
	400	68	92	240

0-14 "1"	15-17 "2"	18-29 "3"	30-64 "4"	65-xxx "5"	Vârsta/ total
17,00%	5,75%	17,25%	42,25%	17,75%	100,00%
68	23	69	169	71	400

Zona	Nr. gospodării	Total persoane	Femei	Bărbați	Români	Români %	Romi	Romi %
ZUM	824	3.122	1.594	1.528	2.588	82,90%	534	17,10%
ZUF	2.368	19.557	9.974	9.583	16.104	82,34%	3.453	17,66%
		22.679			18.692		3.987	

Zona	0-17 ani			18-64 ani			+65 ani			
	F	M	Total	F	M	Total	F	M	Total	
ZUM	362	348	710	948	910	1.858	284	270	554	
ZUF	2.269	2.180	4.449	5.934	5.702	11.636	1.771	1.701	3.472	
Total			5.159			13.494			4.026	22.679

Zona	0-17 ani			Total
	F	M	Total	
ZUM	362	348	710	22,74%
ZUF	2.269	2.180	4.449	22,75%
				3.122
				19.557

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Total			5.159
-------	--	--	-------

Persoane dependente în gospodării care au nevoie constant de sprijin:

ZONA	Nr. gospodării	Nr. Gospodării cu persoane dependente	%
ZUM	124	23	18,54%

Din discuțiile cu membrii familiilor, a reieșit că în 18,54% dintre ele există persoane dependente. Astfel, cele mai multe au familii au semnalat că au în îngrijire persoane cu diferite grade de handicap locomotor și imobilizare la pat, în special vârstnici.

Persoane care suferă de boli cronice/handicap/deficiență/dizabilitate

ZONA	Nr. Total persoane	Nr. Total persoane cu dizabilități	% pers cu dizab.	Nr. Total gospodării	Nr. Total gospodării cu persoane cu dizabilități	% gospodării cu persoane cu dizabilități
ZUM	400	57	14,25%	124	57	45,97%

În aproape jumătate dintre familii există o persoană dependentă sau cu problemă gravă de sănătate care are nevoie de îngrijire ce pică în seama familiei, afectând astfel capacitatea membrilor acestora de a se integra pe piața muncii sau de a participa la o formă de educație sau formare.

Persoanele care beneficiază de ajutor social sunt de 23% în ZUM față de 6% la nivelul SDL, acestea fiind acordate sub formă de ajutor social, ajutor financiar pentru prevenirea și combaterea marginalizării sociale, ajutor de urgență, ajutor de urgență pentru plata chiriei, tichete sociale, alocația pentru susținerea familiei, indemnizația pentru creșterea copilului și stimulentele de inserție, ajutorul pentru încălzirea locuinței, alocația de stat.

Principalele surse de venit ale populației și situația financiară (venituri și cheltuieli) atât în ZUM 1, cât și în ZUM 2 sunt ajutoarele sociale 51, respectiv 63%, alocațiile 57, respectiv 49%. Veniturile din ocupare sunt aproape egale ca pondere cu cele din pensii, raportul fiind de 25 la 23.

Cei mai mulți angajați din Municipiul Botoșani lucrează pentru firme din domeniul textil și al construcțiilor. Cel mai mare angajator privat este societatea din domeniul textil Formens²⁶ cu 1015 salariați. Pe locul doi se situează Artsana cu 905 angajați, iar pe trei Grief Flexibles cu 749 salariați. Alți mari angajatori prinați, cu peste 300 angajați sunt Serconf, Conted, Carreman, Doly- Com, Urban Serv, GT Copany, Elsaco sau Rolana Tex.

Din punct de vedere al angajatorului public, cea mai mare unitate este Spitalul Județean cu peste 2000 de angajați, urmat de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, cu peste 1000 angajați și Inspectoratul Județean de Poliție cu peste 800 angajați.

2.3.3. Locuire și acces la utilități - maximum 2 pagini

Tip locuințe și proprietatea acestora (universul cercetării)*:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ZONA	Nr gospodării	Proporție locuințe la bloc	Proporție case	Proprietate personală
ZUM	126	75,5%	20,55%	47%

*Nu au fost înregistrate persoane fără adăpost în raza Teritoriului SDL, nici în raza ZUM și nici în ZUF. ZUM se caracterizează prin condiții de locuire bloc tip ghetou sau blocuri într-un stadiu avansat de degradare în procent de 75,5%.

Ponderea foarte mare a populației care trăiește în ZUM fără acte de proprietate sau acte de locuit face ca aceste imobile „bunuri publice” să fie foarte degradate iar interesul celor care locuiesc în ele pentru a le păstra, îngriji și repara să fie unul foarte scăzut, situația lor locativă fiind una incertă.

Locuințe care nu sunt în proprietate personală:

Locuințele în care trăiește populația din ZUM sunt locuințe sociale, ieftine, cu caracter social sau închiriate, 72% din populație locuind în acestea, față de 8% cât reprezintă media locuirii în astfel de mobile la nivelul ZUF.

Starea locuinței

Peste 72% din locuințele din ZUM sunt deteriorate, consecință a sărăciei și a lipsei unei forme de proprietate asupra acestora.

Încălzirea locuinței:

Încălzirea locuințelor este preponderent prin racordare la rețeaua centrală de termoficare pentru ZUM.

Utilitățile gospodăriei:

Situația utilităților existente în gospodăriile din ZUM arată că doar 30,37% din gospodării au apă curentă, doar 28,5 canalizare, doar 27,5 sunt racordate la rețeaua de gaze și doar 19% au acces la servicii de internet, față de procente cuprinse între 95 și 52% existente la nivelul SDL.

La nivelul ZUM locuințele sunt deficitare din puncte de vedere al utilităților la nivelul racordării la rețeaua de gaze, doar 16,51% din locuințe fiind racordate. Accesul la celelalte utilități este în parametri normali, comparabili cu cei existenți la nivelul întregului SDL.

Situația datoriilor la utilități:

Situația de locuire este una de îndatorare, peste 60% din populație înregistrând datorii la utilități, 17% înregistrând datorii la nivelul plății chiriei, procente foarte mari față de situația de sub 1% a datornicilor la utilități și chirie existenți la nivelul SDL.

2.3.4. Accesul la instituții și servicii publice - maximum 1 pagină

Problemele legate de locuință și acces la utilități identificate prin studiu vizează starea avansată de degradare a imobilelor, accesul dificil la locul de muncă și la piața agroalimentară.

Există de asemenea un grad ridicat de nemulțumire referitoare la spațiile comune, caracterizată prin lipsa igienei și a condițiilor decente în spațiile comune, lipsa spațiilor verzi, a parcurilor și locurilor de petrecere a timpului liber pentru adulți și copii.

Proximitatea locuinței față de instituțiile statului și serviciile de interes public se situează în limite

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

normale.

Devianța în proximitate este asociată fenomenelor de abandon școlar, în creștere, vagabondaj și delincvența juvenilă ca și consecințe ale abandonului școlar.

Accesul la servicii comunitare se face relativ ușor nefiind semnalate probleme în acest sens. Coeziunea sociala este dată mai degrabă prin raportarea la societate în ansamblul ei, în situații specifice care țin de apartenența de grup. Nu a fost identificată la nivel constructiv de colaborare în găsirea de soluții concrete la nivelul comunității.

2.3.5. Analiza problemelor comunitare ale diferitelor zone distincte din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM

2.3.5.1. Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială - maximum 3 pagini

Gradul de confruntare cu deprivarea materială severă a gospodăriilor investigate (condiții de trai extrem de limitate din cauza lipsei resurselor) înregistrând cel puțin 4 din cele 9 elemente de deprivare care acoperă indicatorii referitori la presiunea economică și bunuri de folosință îndelungată este următorul: Teritoriul SDL înglobează un areal în care coeficienții de calitate a vieții sunt mai scăzuți comparativ cu media la nivelul Municipiului Botoșani, incluzând grupuri în care sărăcia și excluziunea socială sunt severe.

A) Risc de sărăcie:

În anul 2018, pragul sărăciei a fost de 9002 lei/an pentru gospodăriile formate dintr-o singură persoană, respectiv de 18905 lei/an pentru gospodăriile formate din doi adulți cu doi copii cu vârsta sub 14 ani.

B) Risc de deprivare materială severă.

Gradul de confruntare cu deprivarea materială severă a gospodarilor investigate (condiții de trai extrem de limitate din cauza lipsei resurselor) înregistrând cel puțin 4 din cele 9 elemente de deprivare care acoperă indicatorii referitori la presiunea economică și bunuri de folosință îndelungată este următorul:

ZUM = 98,13%

ZUF = 40,98%

Teritoriu SDL (ponderat) = 45,05%

C) Gospodării cu o intensitate extrem de redusă a muncii.

Intensitatea muncii gospodării/ persoane:		
Proporția gospodăriilor cu intensitate redusă a muncii	25	20,16%
Proporția persoanelor în gospodării cu intensitate redusă a muncii	46	11,5%

Concluziile asupra datelor prezentate mai sus sau direct în tratarea Grupului Țintă, la nivelul teritoriului

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

SDL, conform studiului de referință sunt:

- ▶ Volumul cel mai ridicat al persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială se înregistrează în situația de deprivare materială severă, cu un procent de 45,05% la nivelul Teritoriului SDL, respectiv 98,13% în ZUM și 40,98% în ZUF.
- ▶ Volumul persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, poziționându-se atât sub pragul riscului de sărăcie, confruntându-se cu deprivare materială severă și în gospodării cu o intensitate extrem de redusă a muncii este foarte ridicat, peste 23% la nivelul întregului teritoriu SDL, respectiv peste 50% ZUM și peste 20% în ZUF.
- ▶ Rata sărăciei relative înregistrate, conform definiției pragului riscului de sărăcie, este ridicată;
- ▶ Principalele componente ale riscului de sărăcie și excluziune sunt condițiile de viață foarte precare și gradul scăzut de ocupare.

2.3.5.2. Problemele comunitare din perspectiva cetățenilor și a autorităților/instituțiilor

- maximum 1 pagină

Problemele legate de locuință și acces la utilități identificate prin studiu vizează starea avansată de degradare a imobilelor, accesul dificil la locul de muncă și la piața agroalimentară.

Există de asemenea un grad ridicat de nemulțumire referitoare la spațiile comune, caracterizată prin lipsa igienei și a condițiilor decente în spațiile comune, lipsa spațiilor verzi, a parcurilor și locurilor de petrecere a timpului liber pentru adulți și copii.

Proximitatea locuinței față de instituțiile statului și serviciile de interes public se situează în limite normale.

Devianța în proximitate este asociată fenomenelor de abandon școlar, în creștere, vagabondaj și delicvența juvenilă ca și consecințe ale abandonului școlar.

Accesul la servicii comunitare se face relativ ușor nefiind semnalate probleme în acest sens. Coeziunea socială este dată mai degrabă prin raportarea la societate în ansamblul ei, în situații specifice care țin de apartenența de grup. Nu a fost identificată la nivel constructiv de colaborare în găsirea de soluții concrete la nivelul comunității.

2.4. Acțiunile desfășurate anterior în teritoriul SDL - maximum 4 pagini

Titlul proiectului:	Reutilizare clădire în scopul transformării în centru social în Municipiul Botoșani
Perioada:	19.08.2010 – 19.08.2012
Bugetul (în lei):	3.928.111,44
Sursa de finanțare:	Fondul European de Dezvoltare Regională în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013 Axa prioritară 1 "Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere"
Aplicantul:	UAT Municipiul Botoșani

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Partenerii:	Nu este cazul
Principalele activități:	<p>Reabilitarea și schimbarea destinației clădirii degradate din Str. Tineretului nr.4 în suprafața totală de 689,2 mp, din municipiul Botoșani în vederea reutilizării acesteia pentru a deservi unui centru pentru îngrijirea copiilor aflați în situație de risc social, pe parcursul a 24 luni, prin:</p> <p>reabilitarea fațadelor și acoperișului; reorganizarea și recompartimentarea spațiului interior pentru a răspunde necesităților serviciului de asistență socială din municipiul Botoșani; realizarea unor noi compartimentari, în concordanță cu necesitățile funcționale din tema de proiectare; realizarea unui termosistem în grosime de 10 cm, la pereții exteriori, și a unei izolații termice peste ultimul planșeu; construirea unei rampe de acces pentru persoane cu handicap; realizarea unei șarpante din lemn cu învelitoare din tablă; refacerea trotuarelor perimetrare ale clădirii pentru a împiedică infiltrarea apei din precipitații la</p>
	<p>fundații; executarea la interior a pereților pentru compartimentare din gips carton, finisajele vor fi din materiale de calitate superioară, adaptate destinației fiecărei încăperi: var lavabil la pereți și tavane, pardoseli din tarkett, placaje din gresie și faianță la grupurile sanitare, casă scării și holuri acces; prin realizarea tâmplăriei din PVC, imitație lemn, cu geam termopan.</p>
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	<p>numărul total al copiilor aflați în situație de risc social din zona de acțiune urbană a municipiului Botoșani, beneficiari ai rezultatelor proiectului. Beneficiarii direcți ai proiectului sunt reprezentați: de populația din zona de acțiune urbană a municipiului Botoșani: 49227 locuitori la populația zonei de acțiune urbană, conform recensământului din 2002.</p> <p>Numărul de copii care vor beneficia de reutilizarea clădirii în scopul transformării ei în centru social în municipiul Botoșani: 24 de copii</p> <p>Numărul de angajați beneficiari ai serviciilor sociale: 5 persoane (orientativ)</p>
Zona distinctă din teritoriu:	ZUM 1 conform Teritoriului SDL, zonă roma
Stadiul:	Finalizat

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Titlul proiectului:	Reabilitarea, modernizarea parcurilor și a spațiilor verzi precum și reabilitarea și modernizarea iluminatului ornamental aferent acestora, în municipiul Botoșani, finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională, în cadrul Programului Operațional Regional, Axă Prioritară 1- Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor-poli urbani de creștere, Domeniul Major de Intervenție 1.1- Planuri integrate de dezvoltare urbană, Sub-domeniul: Centre urbane.
Perioada:	20.08.2010 – 19.05.2013
Bugetul (în lei):	1.772.681 Euro
Sursa de finanțare:	Fondul European de Dezvoltare Regională, în cadrul Programului Operațional Regional, Axa Prioritară 1- Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor-poli urbani de creștere, Domeniul Major de Intervenție 1.1- Planuri integrate de dezvoltare urbană, Sub-domeniul: Centre urbane
Aplicantul:	UAT Municipiul Botoșani
Partenerii:	Nu este cazul
Principalele activități:	reabilitarea a patru parcuri din municipiu – parcul Primăriei, parcul

	Junior, parcul Sucevei, parcul Tineretului, lucrări constând în reabilitare alei, reabilitare fântâni arteziene, refacere spații verzi, plantare arbori precum și modernizarea iluminatului, arhitectural în cinci parcuri – executare rețea subterană nouă 3.880 m, montare 161 de stâlpi și 195 aparate de iluminat ornamentale moderne, realizând astfel peste 18.882 mp de spații verzi reabilitate și modernizate, plantarea a 1017 arbori și arbuști ornamentali.
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	Grup țintă: -totalitatea populației din zonă de acțiune urbană a municipiului Botoșani care va beneficia de rezultatele proiectului. Beneficiari direcți: -49227 locuitori ai municipiului Botoșani.
Zona distinctă din teritoriu:	ZUM 1 , conform Teritoriului SDL, zonă roma
Stadiul:	Finalizat

Titlul proiectului:	Crearea Centrului Național de Informare și Promovare Turistică Botoșani, depus în cadrul Programul Operațional Regional, axă prioritară 5 “Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului, Domeniul Major de Intervenție 5.3 – Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică.
Perioada:	04.06.2013 – 03.11.2014

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Bugetul (în lei):	446.819,56 lei
Sursa de finanțare:	Programul Operațional Regional, axa prioritară 5 “Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului, Domeniul Major de Intervenție 5.3 – Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică.
Aplicantul:	UAT Municipiul Botoșani
Partenerii:	Nu este cazul
Principalele activități:	Inființarea unui centru specializat de informarea și promovare privind atracțiile turistice din municipiul Botoșani și din zonele asociate (evenimente culturale sau de afaceri, situri arheologice, informații privind locurile de cazare, restaurante, cafenele, posibilități de agrement). Crearea unui portal web cu informații turistice la nivelul municipiului Botoșani, Dotarea cu echipamente hardware și software (calculatoare, scanner, copiatoare, program informatic de operare și gestionare a informațiilor turistice)
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	Turiștii extraregionali și intraregionali, tour- operatorii, unitățile din domeniul turismului, unități din domenii conexe turismului
Zona distinctă din teritoriu:	ZUM 2, conform Teritoriului SDL, zonă roma
Stadiul:	

Titlul proiectului:	Diversitatea multiculturală – pilon de dezvoltare comunitară în județele Botoșani, Bistrița–Năsăud și Iași
Perioada:	22.12.2014- 31.10.2016
Bugetul (în lei):	822.297,09 lei
Sursa de finanțare:	Programului PA17/RO13 Promovarea diversității în cultură și artă în cadrul patrimoniului cultural european finanțat prin Granturile SEE, program gestionat de Ministerul Culturii prin Unitatea de Management a Proiectului.
Aplicantul:	UAT Municipiul Botoșani
Partenerii:	U.A.T. Municipiul Bistrița și Asociația „Iubire și Încredere” Iași

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Principalele activități:	promovarea diversității multiculturale prin organizarea a 4 festivaluri (2 la Botoșani- din care 1 în ZUM 2 Centrul Vechi, 1 la Iași și 1 la Bistrița) și a unor manifestări culturale (Iași), realizarea unui film documentar privind cultura și tradițiile multietnice, consolidarea dialogului intercultural și dezvoltarea capacității de colaborare și extindere a posibilităților de derulare a unor activități variate în domeniul artistic și cultural la nivel regional și interregional prin organizarea a 12 workshop-uri cu specialiști în cultură și arte ce au condus la elaborarea și tipărirea a 3 studii sectoriale privind cultura și artele din cele 3 areale, diseminate prin intermediul unei campanii de promovare și advocacy pentru mediatizarea înțelegerii diversității culturale în România și în țările SEE
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	Minoritățile etnice care locuiesc în județele Botoșani, Bistrița Năsăud și Iași (romi, maghiari, germani, ucrainieni, evrei, armeni) care vor putea să-și pună în valoare patrimoniul cultural al etniei din care fac parte – cel puțin 200 de persoane; Artiști care activează în domeniul artei spectacolelor și a artelor vizuale, minimum 150 persoane participanți la festivalurile organizate, cu
	accent pe cei rezidenți în arealele în care proiectul se implementează; specialiștii din cultură și artă din cele 3 județe Botoșani, Bistrița Năsăud și Iași care vor participa la workshopurile organizate în cadrul proiectului – minim 180 de persoane Populația județelor Botoșani, Bistrița Năsăud și Iași.
Zona distinctă din teritoriu:	ZUM 2 , conform Teritoriului SDL, zonă roma
Stadiul:	Finalizat

2.5. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului SDL - maximum 1,5 pagini

Întregul teritoriu al SDL ocupă parte importantă din centrul orașului Botoșani, unele zone din ZUM, cum ar fi

Punga 1 – Parcul Tineretului și Punga 2 - Centrul istoric au potențial mare de dezvoltare, fiind puncte nodale în interiorul SDL.

Amplasarea lor este una strategică, revitalizarea acestora având rolul de a crește economic comunitatea și a oferi exemple de bune practici pentru întregul oraș.

Elementele complementare cu referire la SDL așa cum sunt ele identificate prin cercetarea cantitativ calitativă realizată în teren pot fi organizate distinct pe următoarele paliere:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

1. Apartenența la zonă și comunitate

- Atât în focus grupuri, cât și în culegerea datelor pe bază de chestionar au apărut frecvent sintagme care plasează cetățeanul în teritoriu și comunitate cu asumarea etichetelor cu încărcătură negativă;
- Aproape toți participanții la focus grupuri au declarat că au rămas în zonă din diverse constrângeri: lipsa de resurse, grija pentru familie etc. Inclusiv reprezentanții instituțiilor din zonă au vorbit despre "milă", despre "speranța că poate se schimbă ceva", despre "oferirea unei șanse", ca argumente ale rămânării într-o poziție de decizie. Astfel, lipsa mândriei de a aparține locului și comunității este o caracteristică a întregii comunități;
- Pesimismul social este o altă caracteristică a acestei zone care apare în declarațiile cetățenilor și motivează neîncrederea accentuată în inițiativele de schimbare sau de rezolvare a problemelor existente la nivelul acestor comunități;

2. Percepția față de propria persoană în raport cu zona/ teritoriul de apartenență

- Specularea oportunităților de a obține avantaje pe baza discriminării pozitive "sunt și noi amărâți" constituie aproape un stil de viață pentru comunitățile din cele două zone ZUM;
- Cultura de supraviețuire a persoanelor marginalizate a determinat crearea de mekansime de valorificare a resurselor simbolice: specularea temei discriminării (ajungând să fie invocată frecvent de persoane romă în raport cu instituțiile pentru a justifica eludarea normelor);
- Exagerarea pauperității în funcție de intuirea oportunităților pe care le pot avea ca urmare a situației în care se află este un altă caracteristică a celor două ZUM.

3. Ierarhia funcțională la nivelul teritoriului

- Comunitățile sunt puternic structurate ierarhic, consolidate relațional prin înrudiri, contează vocea comunității iar orice intervenție din exterior are nevoie de o perioadă de decantare pentru a fi acceptată și, mai ales însușită de către comunități.
- Autoritatea funcțională este cea a familiei extinse, aceasta impune regulile informale respectate de comunitate;
- Autoritatea se aplică la nivel de "bloc" sau "stradă" și este cel mai puternic mecanism zonal de coerciție; intervențiile de la nivelul SDL asupra teritoriului vor avea succes în strânsă legătură cu identificarea și implicarea "șefilor" acestor structuri ierarhice în organizarea și mobilizarea micro - comunităților pe care le reprezintă.
- Asumarea unei etichete negative se face prin apartenența la comunitatea roma, termenul de "țigan" fiind folosit în toate contextele cu referire la comunitatea din ZUM exclusiv în sens negativ. Nu există un sentiment de apartenență, de identificare cu teritoriul din care fac parte, lipsește mândria de a aparține locului. Accentuarea acestei etichete negative de „țigan” se face prin coroborare cu ideea de lene, hoție, vagabondaj, mizerie, termeni care însoțesc pe cel de "țigan" ("țigan hoț", „țigan leneș", „țigan jegos" etc). Pesimismul social este identificat prin asocierea cu propria percepție și gradul de mulțumire al cetățenilor din ZUM cu privire la condițiile de locuit, majoritatea dorindu-și să părăsească zona. Tema discriminării este speculată de populația din ZUM-

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

uri acestea punând pe seama situației de populație minoritară toate eșecurile înregistrate în zona ocupării și a accesului la servicii educaționale de calitate.

- Exagerarea pauperității este alimentată de procentul foarte mare peste 70% de persoane fără ocupare, dependente de ajutoarele sociale fenomen care a creat în ultimii ani motivația necesară creării și dezvoltării unui comportament asistat pentru populația din ZUM.

3. Analiza SWOT – maximum 3 pagini

Poziționarea geografică

Puncte tari: Poziție centrală, în mijlocul Municipiului Botoșani;

Puncte slabe: N/A

Oportunități: Statutul de municipiu reședință de județ și apropierea față de granița cu Republica Moldova și Ucraina

Riscuri: Existența riscului de manifestare a unor cutremure de suprafață de intensitate medie

Populația și caracteristicile demografice

Puncte tari: Populație tânără și aptă de muncă (61%) 18-64 ani;

Puncte slabe: Tendință de scădere și de îmbătrânire a populației, pe fondul ratei ridicate de migrație externă și internă

Oportunități: Creșterea valorii indemnizațiilor pentru creșterea copiilor;

Riscuri: Migrația populației apte de muncă (atât persoane înalt calificate cât și necalificate) spre alte centre urbane mai mari sau alte țări.

Ocuparea, mediul de afaceri la nivel local și protecția socială

Puncte tari: Pondere mare a persoanelor în cautarea activă a unui loc de muncă (aproximativ jumătate din ZUM) și conștientizarea necesității programelor de formare în scopul găsirii unui loc de muncă;

Puncte slabe: Pondere redusă a populației cu studii superioare, pondere foarte redusă a gradului de ocupare

Oportunități: În zonă există un mediu de afaceri dezvoltat față de restul județului (cele 7200 de societăți comerciale și cei aproape 34.000 de salariați au o pondere de cca 75% din potențialul județului Botoșani), numărul relativ mare de furnizori de servicii sociale, publici și privați;
Riscuri: Orientarea investitorilor străini și autohtoni către piețele emergente cu potențial ridicat de creștere, sprijin guvernamental insuficient pentru dezvoltarea sectorului IMM.

Educația

Puncte tari: Acces facil la unitățile de învățământ. Peste 94% dintre copii sunt înscriși la școală;

Puncte slabe: Risc de abandon școlar - 19% în întreg teritoriul SDL, de 4 ori mai mare în ZUM-uri față de zona funcțională;

Oportunități: Creșterea interesului populației pentru învățământul tehnic și profesional și pentru FPC, creșterea gradului de implicare a mediului privat și non-guvernamental în furnizarea de

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

servicii educaționale,

Riscuri: Infrastructura și dotarea deficitară a unor unități de învățământ, numărul redus al persoanelor care participă la programe de formare profesională continuă;

Locuirea și accesul la utilități

Puncte tari: Conectare la electricitate pentru peste 99% din locuințe;

Puncte slabe: Infrastructură deficitară a rețelelor de canalizare, distribuție de gaze, sistem centralizat de termoficare, iluminat public deficitar, grad crescut al infraționalității;

Oportunități: Includerea în SIDU și a unor proiecte de modernizare a rețelelor de utilități;

Riscuri: Creșterea prețului suportat de populație și agenți economici la utilități;

Accesul la instituții și servicii publice (în principal servicii sociale, medicale/ medico-sociale)

Puncte tari: Acces facil, instituții și servicii publice în proximitate;

Puncte slabe: Numărul crescut de persoane asistate social;

Oportunități: Numărul crescut de operatori de servicii sociale;

Riscuri: Lipsa de informații în privința serviciilor oferite de serviciile publice, supraaglomerarea acestora;

Organizarea și coeziunea comunității și relațiile cu exteriorul

Puncte tari: Coeziune crescută între grupurile etnice

Puncte slabe: Populație segretată, lipsă de coeziune între etnii;

Oportunități: Dezvoltarea de programe interculturale, folosirea spațiilor din Zona Centru Vechi pentru organizarea de evenimente publice

Riscuri: Zonele ZUM prezintă pericol mare de infraționalitate, motiv pentru care nu sunt frecventate de populația Municipiului.

Proiecte desfășurate anterior în zonă

Puncte tari: Investiții în infrastructura, reabilitări fațade, modernizare spații publice urbane;

Puncte slabe: Neimplicarea populației în protejarea investițiilor din zonă;

Oportunități: Fonduri europene și naționale pentru proiecte de dezvoltare a municipiilor;

Riscuri: Număr mare de proiecte depuse la nivel național și neselectarea/nefinanțarea proiectelor depuse.

4. Procesul de implicare a comunității

4.1. Formarea și organizarea Grupului de Acțiune Locală (GAL) - maximum 2 pagini

În vederea înființării Grupului de Acțiune Locală, la nivelul Primăriei Botoșani s-a derulat procedura de achiziție a Serviciilor juridice de înființare GAL prin publicarea invitației de participare nr.21373/18.09.2017 și a caietului de sarcini nr.20726/08.09.2017. În data de 20.09.2017 a fost încheiat contractul de asistență juridică nr. 56/20.09.2017 cu Cab. Av. Lupașcu Simona care a

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

realizat toate demersurile necesare în vederea înregistrării/înființării noului GAL în Municipiul Botoșani, astfel: a făcut rezervarea de denumire a GAL – “GAL Botoșani pentru viitor”, a elaborat actul constitutiv GAL, a elaborat statutul GAL, a deschis contul patrimoniu și a depus sume aferente din partea membrilor fondatori, a achitat taxele de înființare GAL, a întocmit și a depus la judecătoria dosarul de înființare GAL (act constitutiv, statut, dovada rezervare denumire, contract sediu social, dovada constituirii patrimoniului, documente referitoare la membrii GAL);²⁸ a înregistrat GAL la Administrația financiară pe baza Sentinței civile de înființare GAL emisa de Judecătoria, a depus solicitarea pentru obținerea autorizației de la Autoritatea Națională pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal;²⁹

Întregul proces de constituire a asociației “GAL Botoșani pentru viitor” pentru viitor s-a finalizat în data de 30.10.2017.³⁰

Botoșani a încurajat toți participanții să sprijine funcționarea GAL atât prin înscrierea în asociație, cât și prin oferirea informațiilor necesare redactării SDL.

GAL Botoșani pentru Viitor a organizat pe perioada dezvoltării SDL2, 5 ședințe ale Comitetului Director pentru a asigura respectarea cerințelor DLRC pentru elaborarea SDL, pe următoarele teme:

1. Delimitarea teritoriului SDL, identificarea zonelor distincte incluse în teritoriul SDL și declararea ZUM din teritoriu, precum și organizarea Studiului de referință; Identificarea soluțiilor posibile și organizarea consultărilor publice în întreg teritoriul SDL;

Data și ora: 08.11.2023, 11.00, Locul desfășurării: Botoșani, Incubatorul de Afaceri, camera 214 – sediul GAL, on-line, pe platforma google meet, Participanți: La această întâlnire au participat membrii Comitetului Director al Asociației Grup de Acțiune Locală Botoșani pentru Viitor, acilitatorul, angajații GAL.

2. Delimitarea teritoriului SDL, identificarea zonelor distincte incluse în teritoriul SDL și declararea ZUM din teritoriu, precum și organizarea Studiului de referință; Principalele rezultate ale analizei diagnostic a nevoilor, problemelor și resurselor identificate în teritoriul SDL, și specific în ZUM, pe baza datelor din Studiul de referință

Data și ora: 16.11.2023, 11.00, Locul desfășurării: Botoșani, Incubatorul de Afaceri, camera 214 – sediul GAL, Participanți: La această întâlnire au participat membrii Comitetului Director al Asociației Grup de Acțiune Locală Botoșani pentru Viitor, facilitatorul, angajații GAL

3. Principalele rezultate ale analizei diagnostic a nevoilor, problemelor și resurselor identificate în teritoriul SDL, și specific în ZUM, pe baza datelor din Studiul de referință;

Data și ora: 20.11.2023, 11.00, Locul desfășurării: Botoșani, Incubatorul de Afaceri, camera 214 – sediul GAL, Participanți: La această întâlnire au participat membrii Comitetului Director al Asociației Grup de Acțiune Locală Botoșani pentru Viitor, facilitatorul, angajații GAL

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

4. Prioritizarea propunerilor de proiecte propuse prin consultări în teritoriul SDL, cu precădere în ZUM

Data și ora: 22.11.2023, 11.00, Locul desfășurării: Botoșani, Incubatorul de Afaceri, camera 214 – sediul GAL, Participanți: La această întâlnire au participat membrii Comitetului Director al Asociației Grup de Acțiune Locală Botoșani pentru Viitor, facilitatorul, angajații GAL

5. Decizie finală cu privire la conținutul SDL și a listei indicative de intervenții

Data și ora: 24.11.2023, 10.00, Locul desfășurării: Botoșani, Incubatorul de Afaceri, camera 214 – sediul GAL, Participanți: La această întâlnire au participat membrii Comitetului Director al Asociației Grup de Acțiune Locală Botoșani pentru Viitor, facilitatorul, angajații GAL

Personalul administrativ GAL (managerul GAL³⁴ și asistentul administrativ GAL) au fost angajați, prin concurs.

În vederea îmbunătățirii competențelor în domeniile vizate de SDL pentru personalul GAL, GAL a organizat cursuri de formare pentru membrii GAL privind Scrierea cererilor de finanțare.

4.2 Animarea partenerilor locali și mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul SDL

4.2.1 Animarea partenerilor locali- maximum 2 pagini

Instituțiile publice locale și naționale au fost consultate pe întreaga perioadă de implementare a sprijinului pregătit. Consultările au început în luna septembrie, imediat după semnarea contractului de finanțare când au fost contactate instituțiile care puteau oferi informații relevante pentru redactarea SDL (Direcția Județeană și Institutul Național de Statistică, AJOFM, DGASPC, SPLAS, ISJ, Poliția, Prefectura etc).

Una din metodele folosite pentru realizarea Studiului de Referință a fost cercetarea calitativă, realizată prin metoda focus-grup-ului. Pe parcursul derulării proiectului s-au organizat 4 astfel de întâlniri, una din ele cu reprezentanți instituționali, organizată online. Au participat reprezentanți de la toți membrii autoritate/instituție publică.

Participanții au lucrat pe ateliere, rezultând 1 listă exhaustivă cu propuneri de investiții sectoriale, în domeniile social, educațional, infrastructură și locuire, multe dintre acestea regăsindu-se și în lista finală de intervenții.

Pentru publicul larg, canalele de comunicare au fost multiple, de la cele tradiționale, precum comunicate, afișele sau pliantele realizate și până la canale moderne.

Organizarea activităților de animare și aplicarea chestionarelor, la nivelul întregului teritoriu SDL, cu accent pe ZUM, au oferit multiple oportunități de a prezenta în mod direct beneficiarilor finali oportunitatea oferită de programul de finanțare și de mecanismul DLRC, generând un proces de implicare civică fără precedent la nivelul Municipiului Botoșani.

În același timp, selectarea de voluntari din rândul locuitorilor de pe teritoriul SDL a

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

instaurat o rețea “peer-to-peer” de multiplicatori de informații, voluntarii noștri, provenind atât din comunitatea Roma cât și non-Roma oferind informații despre program, proiect și activitățile sale tuturor persoanelor cu care au intrat în contact pe parcursul activităților.

Cetățenii au putut să-și exprime în mod direct opiniile prin: participarea la întrunirile publice, transmiterea de email-uri la adresa galbotosani@gmail.com, transmitere de mesaje pe pagina și grupul de facebook sau prin întâlniri directe cu echipa de proiect.

Încă de la momentul înființării Asociației GAL Botoșani pentru Viitor, reprezentarea ZUM în structura Comitetului Director a fost una însemnată, după cum reiese din tabelul de mai jos. De asemenea, sediul GAL a fost stabilit în Incubatorul de Afaceri, din Str. Poștei nr. 9, în imediata vecinătate a ZUM Centrul Istoric.

Nr crt	Membru CD	Observații cu privire la apartenența la ZUM/ZUF
1	DAS Botoșani Doinița Bejan, secretar GAL	Sediul Str. Săvenilor nr. 12- ZUM Centrul Istoric
2	Dăscăliuc Doris Monalis, membru GAL	Domiciliu în ZUM Centrul Istoric, Str. 1 Decembrie nr. 23 Botoșani (conform contract schimb de locuințe din Str. Manolești Deal)
3	Azulufei Emilian, membru GAL	Domiciliu în ZUM Centrul Istoric, Str. 1 Decembrie nr. 23
4	Jupter Borcoi, membru CD	Domiciliu în ZUM Centrul Istoric, Str. 1 Decembrie nr.6
5	Bălan Ionela – Genoveva, membru GAL	Domiciliu în ZUM Centrul Istoric, str. Elena Rareș nr. 5
6	Bălan Valentina – Dulcinea, membru GAL	Domiciliu în ZUM Centrul Istoric, str. Elena Rareș nr. 5
7	SC KINETOMED STAR SRL Păslaru Consuela Anca, membru GAL	Domiciliu în ZUM Centrul Istoric, str. Săvenilor, nr. 52

4.2.2 Mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială - maximum 3 pagini

Activitatea de planificare a activităților de consultare și anchetare a persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială a pornit de la specificul populației vizate. Conform Studiului de Referință, la nivelul comunității, cu precădere în ZUM-uri, se înregistrează probleme în ceea ce privește relațiile interetnice, din ambele sensuri: pe de o parte, românii se plâng de faptul că membrii comunității rome sunt gălăgioși și îi acuză că ar fi responsabili de infracțiunile ce se înregistrează în zonă; de cealaltă parte, romii se plâng de discriminare, se simt segregati, marginalizați și consideră că li se oferă mai puține oportunități din cauza etniei de care aparțin. În

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ce privește relația cu autoritățile locale, aceasta este una pozitivă, dată fiind și multitudinea de mijloace de comunicare directă, dar cu posibilități de îmbunătățire. Având în vedere că la nivelul ZUM se înregistrează o pondere mare a asistaților social, care beneficiază și de locuințe sociale, multe dintre dorințele acestora pornesc de la problemele legate de locuire și se referă fie la alocarea de spații locative în funcție de numărul de persoane sau la necesitatea de a le fi reabilitate și igienizate apartamentele sau casele. Autoritățile, de cealaltă parte, se plâng de faptul că la nivelul ZUM, cu precădere în punga Parcul Tineretului, nu se păstrează intacte rezultatele multiplelor reabilitări și modernizări, ceea ce face deseori zadarnice orice intervenții de infrastructură dacă acestea nu sunt dublate de campanii de conștientizare în vederea schimbării de mentalități. Accesul la principalele servicii se face prin Zona Urbană Funcțională, care asigură legătura între centrul orașului și zonele de ghetouri sau de locuințe vechi. De asemenea, la nivelul Centrului Istoric, zonă reabilitată cu fonduri europene, există încă o reticență a comunității de a popula zona, deși au existat nenumărate încercări de a înființa terase, magazine de diverse profiluri, de a aduce evenimente culturale și sportive. ONG-urile locale, care dețin cu chirie birouri. Într-un sediu administrativ în punga Centrul Istoric, au efectuat multiple demersuri care să ducă la schimbarea în bine a situației, însă lipsa continuității finanțărilor a făcut ca efectele pozitive resimțite să fie pe termen scurt. O simplă căutare după numele ZUM ilustrează știri nu tocmai pozitive: furturi, bătăi, inclusiv o crimă petrecută recent în Centrul Vechi, copii de etnie romă folosind fântânile arteziene pe post de dușuri și altele asemenea. Au existat și petiții din partea etniei majoritare, prin care s-a cerut mutarea comunității rome în afara Centrului Istoric. Există și știri pozitive, despre proiecte de succes ale membrilor comunității sau despre reprezentanți ce pot fi considerați modele, care sunt promovați pentru a le oferi exemple de urmat copiilor și tinerilor.

Astfel au fost realizate 6 consultări publice la care au participat minimum 50 de persoane din ZUM, din care cel puțin 40% femei și 20% tineri (16-29 ani). În cadrul întrunirilor s-au prezentat module de egalitate de șanse, nediscriminare și dezvoltare durabilă. Organizatorii au asigurat participarea rezidenților romi, numărul acestora fiind corespunzător cu ponderea lor în populația totală a ZUM. Totodată, persoanele din comunitate au fost consultate în vederea realizării cercetării calitative a Studiului de referință în cele 4 focus-grup-uri:

- 7 noiembrie 2023 (întâlnirea nr. 1) - Au participat 17 persoane, tineri, romi, partenerilor locali, reprezentanți instituționali
- 9 noiembrie 2023 (întâlnirea nr. 2 a; întâlnirea nr. 2 b) - Au participat 60 tineri, de la Liceul pedagogic "Nicolae Iorga" Botoșani, situat pe teritoriul SDL
- 14 noiembrie 2023 - Au participat 51 persoane, femei, romi, locuitori ZUM și ZUF
- 15 noiembrie 2023 (întâlnirea nr. 4 a; întâlnirea nr. 4 b) - Au participat 53 persoane, femei, romi, vârstnici, locuitori ZUM și ZUF

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Categoriile de persoane participante la consultările publice.	Numar de persoane
Tineri 16 – 29 ani	73
Femei	151
Vîrstnici peste 64 de ani	4
Persoane aparținând minorității roma	40

Focus-grup-urile au fost organizate astfel încât la care s-a asigurat participarea echitabilă a femeilor și bărbaților, a romilor și non-romilor în vederea identificării problemelor comunitare din perspectiva cetățenilor legate de infrastructură și locuințe, educație și statut ocupațional, venituri și cheltuieli ale gospodăriilor, educație, accesul la servicii publice, organizarea și relațiile la nivelul comunității, relațiile din afara comunității și imaginea publică a zonei.

Toate activitățile au fost realizate cu largă participare a unui grup de voluntari reprezentanți ai comunității Roma, precum și cu tineri ce locuiesc pe teritoriul SDL, în ZUM sau frecventează cursurile unor unități de învățământ din teritoriul țintă vizat.

Datele obținute au fost analizate, iar rezultatele au fost prezentate de atât în ședințele publice, cât și în ședințele C.D.

Tabel 5. Evoluția numărului de membri ai Adunării Generale GAL

Parteneri locali	Număr membri AGA la data înființării (24 - 10 - 2017)	Număr membri AGA după implementarea activităților de animare/mobilizare 24-10-2023
Autorități locale	1	1
Sector public	5	5
Sector privat	3	4
Societate civilă	3	3
Cetățeni de pe raza ZUM	3	5
Cetățeni de pe raza teritoriului SDL	-	-
Persoane aparținând minorității roma	3	5
Tineri (16-29 ani)	-	2
Reprezentanți ai grupului țintă (persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială)	-	-
Femei	5	7

5. Obiectivele SDL - maximum 4 pagini

Obiectivul general al SDL este Sprijinirea dezvoltării locale a comunității marginalizate din municipiul Botoșani, combaterea sărăciei și a excluziunii sociale, printr-o abordare integrată și multisectorială, cu respectarea principiilor dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

comunității

Obiectivele specifice al SDL sunt:

- A. Dezvoltarea de servicii sociale, socio-medicale și de educație pentru categoriile cele mai afectate de sărăcie din Municipiul Botoșani, în special pentru copii, tineri și vârstnici.
- B. Dezvoltarea infrastructurii sociale și de educație care să permită organizarea unor activități sociale, socio-medicale și de educație în beneficiul categoriilor cele mai afectate de sărăcie din Municipiul Botoșani, în special pentru copii, tineri și vârstnici.

Obiectivele specifice SDL **sunt complementare** cu politicile sectoriale, politicile teritoriale și abordările bazate pe comunitate aplicabile la nivel local, regional, național.

Complementaritatea cu proiectele propuse în Strategia Integrată de Dezvoltare a Municipiului Botoșani la Anexa 1, lista proiectelor strategice pentru perioada 2014-2023, respectiv:

Prioritatea 1. Asigurarea unei creșteri adaptate la schimbărilor climatice a municipiului, bazată pe emisii reduse de CO2 (5. Extinderea și modernizarea sistemului public de iluminat din Municipiul Botoșani, prin instalarea de corpuri de iluminat eficiente energetic, complementar cu OS2 SDL;28. Modernizarea infrastructurii pietonale și asigurarea facilităților specifice complementar cu OS2 SDL;33. Extinderea infrastructurii de străzi, complementar cu OS1 SDL)

Prioritatea 2: Promovarea unei dezvoltări incluzive a municipiului, axată pe reducerea sărăciei și a marginalizării și pe accesul nediscriminator la servicii, propunerile de proiecte (40. Elaborarea și implementare strategie CLLD - Proiect integrat de revitalizare a cartierelor defavorizate/zonelor sărace din Municipiul Botoșani – complementar cu toate OS SDL;42. Înființarea unor centre de zi (After-School) pentru copii, inclusiv pentru cei cu probleme de învățare - complementar cu OS5 SDL;53. Înființarea Muzeului Etniilor Conviețuitoare Botoșani - complementar cu OS7 SDL;58. Promovarea formării profesionale continue în Municipiul Botoșani - complementar cu OS4 SDL; 60. Extinderea programului „A doua șansă” la nivelul municipiului Botoșani -complementar cu OS5 SDL);

Prioritatea 3: Asigurarea unei creșteri durabile a municipiului, prietenoasă cu mediul înconjurător 74. Reabilitarea spațiilor publice și a obiectivelor de patrimoniu construit din centrul istoric al Municipiului Botoșani - complementar cu OS3 SDL;78. Extinderea sistemului de supraveghere video din Municipiul Botoșani – complementar cu OS2 SDL.

Data fiind complexitatea acestor documente strategice am indicat specific, în clar, în sub formă de corespondența între obiectivul/ obiectivele SDL și obiectivele generale din aceste strategii relevante la nivel național astfel:

Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2022-2027	
Obiectivul/ Măsurile/Inițiativele din Strategia Națională (SN) cu care este convergent OS din SDL	OG/ OS al SDL care converg la realizarea obiectivului din SN

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

<p>1.Creșterea ocupării forței de muncă în rândul persoanelor cu venituri reduse și a celor din grupurile vulnerabile prin programe personalizate de activare a forței de muncă; 2.Dezvoltarea serviciilor sociale integrate la nivel comunitar. ; 3.Consolidarea serviciilor sociale de protecție a copilului; 4. Incluziunea socială a grupurilor vulnerabile și reducerea numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială cu 580.000.</p>	<p>OG, OS1, OS2, OS3, O4, OS5, OS6, OS7</p>
<p>Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027</p>	
<p>Obiectivul/ Măsurile/Inițiativele din Strategia Națională (SN) cu care este convergent OS din SDL</p>	<p>OG/ OS al SDL care converg la realizarea obiectivului din SN</p>
<p>1.Creșterea ocupării în rândul tinerilor și prelungirea vieții active a persoanelor în vârstă; 2. Îmbunătățirea structurii ocupaționale și participării pe piața muncii în rândul femeilor și persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile; 3. Dezvoltarea unei resurse umane cu un nivel înalt de calificare și competențe adaptate la cerințele pieței muncii.</p>	<p>OG, OS4, OS5, OS7</p>
<p>Strategia Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români aparținând Minorității Romilor 2012-2020</p>	
<p>Obiectivul/ Măsurile/Inițiativele din Strategia Națională (SN) cu care este convergent OS din SDL</p>	<p>OG/ OS al SDL care converg la realizarea obiectivului din SN</p>

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

<p>1.Creșterea nivelului de incluziune educațională a cetățenilor români aparținând minorității rome la un nivel similar cu cel al restului populației, inclusiv prin combaterea decalajelor sociale care cresc riscul de abandon școlar și analfabetism, prin măsuri afirmative și asigurarea accesului egal, gratuit și universal al romilor la o educație de calitate. 2. Creșterea nivelului de ocupare a cetățenilor români aparținând minorității rome și combaterea decalajelor de participare pe piața muncii formală comparativ cu populația majoritară, inclusiv prin acordarea de sprijin persoanelor cu șanse reduse de acces la piața muncii formală (tineri, persoane cu educație scăzută, de gen feminin, în șomaj de lungă durată, din zonele în care oportunitățile de angajare sunt limitate, fără competențe profesionale într-o meserie specifică cu cerere în zona de locuire, cu dizabilități etc.) și persoanelor care au în întreținere copii de vârstă școlară, inclusiv prin măsuri proactive de ocupare precum consiliere, mediere și formare profesională;(3) Îmbunătățirea stării de sănătate a cetățenilor români aparținând minorității rome prin creșterea accesului la servicii de sănătate preventive și curative. (4) Îmbunătățirea condițiilor de locuit în comunitățile locale defavorizate din punct de vedere economico - social, precum și asigurarea accesului la servicii publice și mica infrastructură; (5) Păstrarea, afirmarea și dezvoltarea identității culturale (limbă, obiceiuri, patrimoniu, etc.) a romilor, în concordanță cu</p>	<p>OG, OS1, OS2, OS3, O4, OS5, OS6, OS7</p>
<p>respectarea drepturilor omului și a legislației în vigoare; (6) Îmbunătățirea situației sociale a categoriilor defavorizate, inclusiv a romilor, în domeniile: dezvoltare comunitară, protecția copilului, justiție și ordine publică.</p>	
<p>Strategia Națională de Sănătate 2023-2030</p>	
<p>Obiectivul/ Măsurile/Inițiativele din Strategia Națională (SN) cu care este convergent OS din SDL</p>	<p>OG/ OS al SDL care converg la realizarea obiectivului din SN</p>
<p>1.Îmbunătățirea stării de sănătate și nutriție a femeii și copilului;2. Asigurarea unui acces echitabil a tuturor cetățenilor, în special a grupurilor vulnerabile, la servicii de sănătate de calitate și cost-eficace; 3. Dezvoltarea infrastructurii adecvate la nivel național, regional și local, în vederea reducerii inechității accesului la serviciile de sănătate</p>	<p>OS6</p>
<p>Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului „Copii protejați,România sigură” 2023—2027</p>	

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Obiectivul/ Măsurile/Inițiativele din Strategia Națională (SN) cu care este convergent OS din SDL	OG/ OS al SDL care converg la realizarea obiectivului din SN
1. Îmbunătățirea accesului copiilor la servicii de calitate; 2. Respectarea drepturilor și promovarea incluziunii sociale a copiilor aflați în situații vulnerabile; 3. Încurajarea participării copiilor la luarea deciziilor care îi privesc	OG, OS5, OS6, OS7
Strategia Națională pentru Promovarea Îmbătrânirii Active și Protecția Persoanelor Vârstnice	
Obiectivul/ Măsurile/Inițiativele din Strategia Națională (SN) cu care este convergent OS din SDL	OG/ OS al SDL care converg la realizarea obiectivului din SN
1. Prelungirea și îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice. 2. Promovarea participării sociale active și demne a persoanelor vârstnice. 3. Obținerea unui grad mai ridicat de independență și siguranță pentru persoanele cu nevoi de îngrijire de lungă durată.	OG, OS6
Strategia Națională privind Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii	
Obiectivul/ Măsurile/Inițiativele din Strategia Națională (SN) cu care este convergent OS din SDL	OG/ OS al SDL care converg la realizarea obiectivului din SN
1. Asigurarea accesului la educație și la o educație de calitate pt toți copiii; 2. Asigurarea finalizării învățământului obligatoriu de către toți copiii; 3. Reintegrarea în sistemul de educație a persoanelor care au părăsit timpuriu școala; 4. Dezvoltarea sprijinului instituțional adecvat.	OG, OS5

Strategia pentru Învățarea pe tot Parcursul Vieții	
Obiectivul/ Măsurile/Inițiativele din Strategia Națională (SN) cu care este convergent OS din SDL	OG/ OS al SDL care converg la realizarea obiectivului din SN
Creșterea participării la învățarea pe tot parcursul vieții și creșterea relevanței sistemelor de educație și formare profesională pentru piața muncii; cel puțin 10 procente din populația adultă (cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani) să participe la activități de învățare pe tot parcursul vieții.	OG, OS4, OS7

6. Planul de acțiune SDL

6.1 Ce măsuri sunt necesare

6.1.1 Sinteza problemelor și măsurilor necesare, grupurile țintă - maximum 3 pagini

Problemele și măsurile necesare a fi rezolvate, asociate grupurilor țintă vizate de proiect, așa cum au reieșit acestea din cercetarea cantitativă și calitativă realizată în teren sunt:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Infrastructura – așa cum a reieșit din analiza diagnostic și în special în cadrul focus grup-urilor cu locuitorii din teritoriul SDL și cu asociațiile de proprietari, există zone în care este nevoie de infrastructură educațională în care să fie organizate activități educaționale extracurriculare. Decizia CD a fost de a decide **Măsura 1- Intervenție FEDR ALL-IN-ONE: Modernizare și dotare Școala Gimnazială nr. 3 Botoșani în vederea înființării unui Centru Multifuncțional pentru copii și tineri, cu o capacitate de 75 de persoane.**

Educația - Cu toate că în ambele ZUM-uri investigate cea mai mare proporție o au persoanele absolvente de gimnaziu, nivelul celor care au absolvit maxim 8 clase este un nivel îngrijorător de ridicat (56%). Situația educațională în rândul adulților din Zona Urbană Funcțională prezintă un nivel ceva mai ridicat, mai ales în sfera absolvenților de liceu și al celor cu studii superioare. Participarea școlară este îngrijorătoare, în special în Centrul Istoric al Botoșaniului, 14% dintre copiii cu vârsta potrivită nefiind înscriși. Totodată se remarcă nivelul ridicat al minorilor înscriși la școală, dar aflați în risc de abandon (28% - punga Centrul Istoric).

Chiar dacă în Zona Urbană Funcțională procentul celor care sunt în risc de abandon/au abandonat școala este redus procentual (5%), ținând cont de dimensiunea semnificativ mai mare a teritoriului, este un semnal de alarmă asupra intervențiilor necesare în întreg teritoriul SDL pentru îmbunătățirea situației de fapt, prin programe fie de stimulare a participării școlare. Astfel, CD a decis Decizia CD a fost de a decide **Măsura 2- Intervenție FSE - MULTIMODE- Operaționalizarea Centrului Multifuncțional prin activități extrașcolare, de educație non-formală și de club pentru 75 de copii și tineri. (complementară cu Măsura 1) și Măsura 5 – Intervenție FSE - Învățare și Susținere Pentru Școală: Servicii/programe de tip before și after school complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar/ Activități extrașcolare, cultural-recreative, sportive etc pentru beneficiarii serviciilor before și after school/ Campanii/ Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți.**

Spațiile publice urbane – amenajarea de spații publice, în special spații în aer liber pentru organizarea de activități educative extracurriculare în special copiii și tinerii au semnalat lipsa spațiilor în aer liber și, în cadrul concursurilor de desene, eseuri, reportaje, colectare deșeuri, photovoice etc organizate, au solicitat rezolvarea acestei probleme. Pentru rezolvarea acestei situații, SDL propune **Măsura 3, Intervenție FEDR - EDagora - Amenajarea și dotarea unui spațiu educațional pentru activități în aer liber ale Centrului Multifuncțional, situat pe Str. Ion Pillat, cu o capacitate de 75 de persoane.**

Accesul la servicii – Accesul la serviciile publice este bun și foarte bun pe întreg teritoriul SDL, în special în ZUM. Locuitorii, în proporție de peste 80% consideră că ajung relativ ușor la școală, dispensar, piața, stații de transport în comun etc. Totuși, un procent extrem de ridicat de participanți la sondaj și-au exprimat dorința înființării unui centru multifuncțional, care să ofere o paletă largă de servicii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Studiul a relevat faptul de pe întreg teritoriul SDL sunt multe persoane neînscrise la un medic de familie - 282, 23 de copii sunt nevaccinați, iar 190 de persoane suferă de boli cronice/handicap/deficiență/dizabilitate. Pornind de la aceste concluzii, strategia propune **continuarea acțiunilor centrului comunitar** care deja oferă servicii integrate. **Măsura 4 Intervenție FSE - CCI BOTOȘANI 2.0 - Continuarea proiectului "Centrul Comunitar Integrat", prin oferirea de servicii socio-medicale pentru 317 persoane vulnerabile.**

6.1.2. Corelarea cu documentațiile strategice, inclusiv cu Planul de Mobilitate Urbană

- *maximum 0,5 pagină*

Planul de Mobilitate Urbană al Municipiului Botoșani prevede proiecte de: **Modernizare a infrastructurii pietonale și asigurarea facilităților specifice**, proiect complementar cu măsurile de creștere a numărului de spații de recreere (EDAgora) pentru locuitorii din zona SDL și de realizare a amenajării peisagistice a teritoriului SDL (inclusiv a sensurilor giratorii);

6.1.3. Contribuția măsurilor la temele secundare FSE - *maximum 1,5 pagini*

Măsurile avute în vedere în cadrul SDL (din sinteza de la secțiunea 6.1.1) contribuie la următoarele teme FSE, respectiv:

Sprrijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor prin:

Măsura 1: **ALL-IN-ONE: Modernizare și dotare Școala Gimnazială nr. 3 Botoșani în vederea înființării unui Centru Multifuncțional pentru copii și tineri, cu o capacitate de 75 de persoane**

– se are în vedere utilizarea energiei verzi pentru operarea clădirii;

Inovare socială prin:

MULTIMODE- Operaționalizarea Centrului Multifuncțional prin activități extrașcolare, de educație non-formală și de club pentru 75 de copii și tineri.

Învățare și Susținere Pentru Școală: Servicii/programe de tip before și after school complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar/Activități extrașcolare, cultural-recreative, sportive etc pentru beneficiarii serviciilor before și after school/Campanii/Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți.

Nediscriminare, egalitate de șanse și tratament

Măsura 1- Intervenție FEDR ALL-IN-ONE: Modernizare și dotare Școala Gimnazială nr. 3 Botoșani în vederea înființării unui Centru Multifuncțional pentru copii și tineri, cu o capacitate de 75 de persoane.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Măsura 2- Intervenție FSE - MULTIMODE- Operaționalizarea Centrului Multifuncțional prin activități extrașcolare, de educație non-formală și de club pentru 75 de copii și tineri. (complementară cu Măsura 1 și 3)

Măsura 3, Intervenție FEDR - EDAGora - Amenajarea și dotarea unui spațiu educațional pentru activități în aer liber ale Centrului Multifuncțional, situat pe Str. Ion Pillat, cu o capacitate de 75 de persoane.

Măsura 4 Intervenție FSE - CCI BOTOȘANI 2.0 - Continuarea proiectului "Centrul Comunitar Integrat", prin oferirea de servicii socio-medicale pentru 317 persoane vulnerabile.

Măsura 5 – Intervenție FSE - Învățare și Susținere Pentru Școală: Servicii/programe de tip before și after school complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar/ Activități extrașcolare, cultural-recreative, sportive etc pentru beneficiarii serviciilor before și after school/ Campanii/ Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți.

Toate măsurile care vizează și intervenții POCU se bazează pe participarea tuturor persoanelor cu respectarea principiului nediscriminării indiferent de rasa, gen, naționalitate, etnie, limba, religie, orientare sexuală, categorie socială, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau orice alt criteriu.

6.1.4. Contribuția măsurilor la temele orizontale - maximum 1 pagină

Măsurile avute în vedere în cadrul SDL (din sinteza de la secțiunea 6.1.1) contribuie la următoarele teme ale **dezvoltării durabile**, respectiv:

Protecția mediului prin:

Măsura 1- Intervenție FEDR ALL-IN-ONE: Modernizare și dotare Școala Gimnazială nr. 3 Botoșani în vederea înființării unui Centru Multifuncțional pentru copii și tineri, cu o capacitate de 75 de persoane. - Eficientizarea energetică a clădirii.

Principiul „poluatorul plătește”

Măsura 1- Intervenție FEDR ALL-IN-ONE: Modernizare și dotare Școala Gimnazială nr. 3 Botoșani în vederea înființării unui Centru Multifuncțional pentru copii și tineri, cu o capacitate de 75 de persoane. – consumul de energie va fi redus la maxim prin utilizarea energiei verzi

Măsura 2- Intervenție FSE - MULTIMODE- Operaționalizarea Centrului Multifuncțional prin activități extrașcolare, de educație non-formală și de club pentru 75 de copii și tineri. (complementară cu Măsura 1 și 3) – consumul de energie va fi redus la maxim prin utilizarea energiei verzi

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Măsura 3, Intervenție FEDR - EDAGora - Amenajarea și dotarea unui spațiu educațional pentru activități în aer liber ale Centrului Multifuncțional, situat pe Str. Ion Pillat, cu o capacitate de 75 de persoane. – spațiul va fi supravegheat video pentru a se evita situațiile în care cetățeni arucă deșeuri.

Măsura 5 – Intervenție FSE - Învățare și Susținere Pentru Școală: Servicii/programe de tip before și after school complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar/ Activități extrașcolare, cultural-recreative, sportive etc pentru beneficiarii serviciilor before și after school/ Campanii/ Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți. Egalitatea de șanse și tratament, non-discriminarea, egalitatea între femei și bărbați.

– spațiul va fi supravegheat video pentru a se evita situațiile distrugerii spațiilor.

6.1.5. Combaterea segregării rezidențiale - maximum 1 pagină

La nivelul celor două zone ZUM identificate **segregarea rezidențială** se bazează în principal pe considerente etnice. Procentele de populație romă sunt de ridicate. Toate măsurile propuse prin SDL au scopul de a **combate segregarea rezidențială** și au rolul:

- **de a lega pungile de sărăcie din ZUM, izolate din cauza situației precare în care se află, de structura vitală a orașului Botoșani și de a oferi oamenilor din aceste comunități care în prezent oferă doar servicii locative și accesul la alte tipuri de servicii;**
- **de a crește gradul de atractivitate a zonei și pentru alte categorii de populație definită în termeni etnici, sociali, economici sau culturali și a potențialului de dezvoltare;**
- **de a crește infrastructura necesară accesării serviciilor de bază(servicii medicale,educație) .**

Măsurile din SDL care contribuie la acestea sunt: Măsura 1- Intervenție FEDR ALL-IN-ONE: Modernizare și dotare Școala Gimnazială nr. 3 Botoșani în vederea înființării unui Centru Multifuncțional pentru copii și tineri, cu o capacitate de 75 de persoane.; Măsura 2- Intervenție FSE - MULTIMODE- Operaționalizarea Centrului Multifuncțional prin activități extrașcolare, de educație non-formală și de club pentru 75 de copii și tineri. (complementară cu Măsura 1 și 3); Măsura 3, Intervenție FEDR - EDAGora - Amenajarea și dotarea unui spațiu educațional pentru activități în aer liber ale Centrului Multifuncțional, situat pe Str. Ion Pillat, cu o capacitate de 75 de persoane. Măsura 4 Intervenție FSE - CCI BOTOȘANI 2.0 - Continuarea proiectului "Centrul Comunitar Integrat", prin oferirea de servicii socio-medicale pentru 317 persoane vulnerabile. Măsura 5 – Intervenție FSE - Învățare și Susținere Pentru Școală: Servicii/programe de tip before și after school complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar/ Activități extrașcolare, cultural-recreative, sportive etc pentru beneficiarii serviciilor before și after school/ Campanii/ Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți.

6.1.6. Asigurarea sustenabilității intervenției DLRC- maximum 2 pagini

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Sustenabilitatea intervenției DLRC se va realiza în baza măsurilor identificate și are în vedere: Planul de acțiune al SDL include activități de construire și întărire a comunităților marginalizate din ZUM, bazate pe participarea voluntară a rezidenților, prin implicarea în activități de voluntariat și prin realizarea lucrărilor de infrastructură socială, creșterea numărului de spații de recreere pentru locuitorii din zona SDL, realizarea amenajării peisagistice a teritoriului SDL, inclusiv a sensurilor giratorii; creșterea eficienței energetice prin iluminatul stradal cu becuri eco și tablouri electrice; instalarea de camere de luat vederi pentru creșterea gradului de siguranță a cetățenilor din teritoriul SDL; îmbunătățirea condițiilor de locuit în Centrul Istoric; Implicarea comunității marginalizate este asigurată pe tot parcursul proiectului fiind implicate în cel puțin 2 activități cu caracter intangibil (*soft*), în special cele de dezvoltare comunitară, care sunt programate de-a lungul întregii perioade de implementare.

În relație cu comunitatea marginalizată, GAL a angajat facilitator comunitar care deține competențele și pregătirea profesională necesare pentru a fi capabil să înțeleagă, să comunice eficient, să mobilizeze și să ajute comunitatea să se organizeze.

Prin SDL se propune continuarea activităților centrului comunitar multifuncțional integrat pentru a îmbunătăți accesul populației din zona marginalizată la servicii educaționale, medicale, sociale;

Din GAL fac parte instituții publice, private și societate civilă ce reunesc specialiști capabili să furnizeze servicii educaționale, sociale, socio – medicale și medicale necesare în zonă, într-o manieră constantă, concentrată și sistematică.

Pentru a crește nivelul de asumare și valoarea Centrului multifuncțional ce va fi creat, precum și pentru amenajarea peisagistică ce va fi realizată, prin proiect ca un reper al identității comunitare, vor fi încurajate și finanțate proiecte de personalizare a interiorului și exteriorului clădirii, de amenajare peisagistică propuse de comunitate prin Concursul de proiecte și dezvoltate cu participarea comunității, sub îndrumarea GAL și/sau cu sprijinul unor echipe de urbaniști și/sau arhitecți.

6.2. Măsuri prioritare

În acest capitol sunt identificate măsurile prioritare ale SDL.

6.2.1. Prioritizarea măsurilor - *maximum 2 pagini*

Măsurile propuse prin SDL au fost identificate în baza cercetării din teren și a realizării focus grupurilor. Ordinea de prioritate s-a realizat ca urmare a consultării și implicării comunității prin întâlnirile din comunitate realizate de GAL. Lista finală de măsuri prioritare pentru dezvoltarea teritoriului SDL și integrarea celor două ZUM, cu menționarea în clar a obiectivului specific al SDL la care contribuie a fost decisă prin vot de Comitetul Director al GAL care, în același timp, a stabilit, în colaborare cu experții, când vor avea loc, în ce ordine și din ce sursă de finanțare vor fi susținute măsurile. Măsurile prioritare au termene de realizare și responsabili. Orizontul de implementare a SDL trebuie acoperă perioada de 3 ani.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

	Prioritate conform				Responsabil
	APL	ZUM	S.P. & S.C.	Termen (ani)	
Măsuri necesare pentru rezolvarea problemelor dintr-o zonă urbană marginalizată (ZUM)					
Măsura 1: Modernizare și dotare Școala Gimnazială nr. 3 Botoșani în vederea înființării unui Centru Multifuncțional pentru copii și tineri, cu o capacitate de 75 de persoane (OS1)	■	■		3	APL
Măsura 2: MULTIMODE- Operaționalizarea Centrului Multifuncțional prin activități extrașcolare, de educație non-formală și de club pentru 75 de copii și tineri (OS2)	■	■		3	APL
Măsura 3: EDAgora - Amenajarea și dotarea unui spațiu educațional pentru activități în aer liber ale Centrului Multifuncțional, situat pe Str. Ion Pillat, cu o capacitate de 75 de persoane (OS1)	■	■		3	APL
Măsura 4: CCI BOTOȘANI 2.0 - Continuarea proiectului "Centrul Comunitar Integrat", prin oferirea de servicii socio-medicele pentru 317 persoane vulnerabile. (OS2)	■	■		3	APL
Măsura 5: Învățare și Susținere Pentru Școală: Servicii/programe de tip before și after school complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar/ Activități extrașcolare, cultural-recreative, sportive etc pentru beneficiarii serviciilor before și after school/ Campanii/ Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți. (OS2)	■	■		3	APL

Note: APL - autorități locale și sector public; ZUM - comunitatea marginalizată; S.P. & S.C. - sector privat și societatea civilă.

6.2.2. Abordarea integrată- maximum 2 pagini

Măsurile propuse acoperă majoritatea sectoarelor eligibile, respectiv: infrastructură, spații publice urbane, locuire, ocupare, educație, acces la servicii, comunitate și imagine publică.

Trei din cele cinci măsuri prevăzute în actuala strategie prevăd intervenții integrate care vizează întreg teritoriul SDL:

Măsura 1: Modernizare și dotare Școala Gimnazială nr. 3 Botoșani în vederea înființării unui Centru Multifuncțional pentru copii și tineri, cu o capacitate de 75 de persoane (OS1) se corelează în special cu măsura 2 și Măsura 3. Se corelează de asemenea și cu măsura 5. Aceste măsuri ale Strategiei prevăd așadar planuri de acțiuni complementare FEDR – FSE.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

6.3. Lista indicativă de intervenții - maximum 2 pagini

În baza măsurilor prioritizate (la secțiunea 6.2.1), C.D. al GAL Împreună pentru Botoșani a decis lista indicativă de intervenții pe baza căreia va dezvolta viitoarele proiecte PR și PIDS/ PEO pe care intenționează să le depună spre finanțare în etapa III a mecanismului DLRC.

Intervențiile propuse în lista indicativă de intervenții răspund nevoilor de dezvoltare identificate pentru soluționarea problemelor ZUM vizate prin prezentul SDL și sunt totodată convergente cu activitățile eligibile finanțate din PEO și cu cele din PR. Intervențiile propuse se adresează unui număr min de 840 persoane din SDL, pentru care se intenționează ieșirea din sărăcie și ameliorarea excluziunii sociale prin implementarea intervențiilor.

Proiectele PEO aferente listei indicative de intervenții aprobate de Comitetul Director GAL vizează:

- sprijin pentru creșterea accesului și participării la **educația în învățământ primar și secundar** și reducerea părăsirii timpurii a școlii prin acordarea unor pachete integrate;
- **furnizarea de servicii integrate pentru copii, tineri, adulți/ părinți** etc (ex., servicii sociale/ medicale, consiliere psihologică etc.) prin intermediul Centrului multi-funcțional creat sau/si prin implicarea specialiștilor de la nivelul rețelei teritoriale a SPO sau a celor de la nivelul serviciilor publice de asistență socială.
- sprijinirea **dezvoltării/ furnizării de servicii sociale/ furnizarea de servicii în cadrul centrelor comunitare integrate medico-sociale.**

Proiectele PR aferente listei indicative de intervenții aprobate de Comitetul Director GAL vizează investiții în:

- infrastructura de educație - reabilitare/modernizare unei școli;
- reabilitarea unui spațiu exterior destinat activităților educaționale.

7. Monitorizare și evaluare

7.1 Monitorizarea și evaluarea continuă - maximum 2 pagini

Monitorizarea și evaluarea continuă se va realiza conform Procedurii elaborate și aprobate de Comitetul Director al GAL și va fi difuzată la nivelul membrilor Asociației Grup de Acțiune Locală și al nivelul personalului din structura organizatorică, după derularea activității de selecție a proiectelor. Activitatea de monitorizare și evaluare continuă are scopul de a duce la realizarea fizică a proiectelor și atingerea indicatorilor stabiliți în SDL.

Monitorizarea presupune o analiză periodică a resurselor, activităților și rezultatelor proiectelor, comunicarea și utilizarea informațiilor obținute despre progresul proiectului. De asemenea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

structura procedurii de monitorizare și activitatea care se desfășoară pe baza acesteia permite GAL Botoșani pentru Viitor să ia decizii corespunzătoare pentru buna implementare a SDL.

Monitorizarea implementării SDL presupune centralizarea următoarelor informații:

- îndeplinirea indicatorilor de monitorizare specifici listei indicative de intervenții;
- contribuția SDL la realizarea indicatorii specifici AMPOR și AMPOCU pentru mecanismul DLRC;
- numărul și valoarea proiectelor selectate, contractate, plătite și reziliate, finalizate;

La nivelul GAL Botoșani pentru Viitor activitatea de monitorizare și evaluare continuă se va centra pe 4 coordonate:

1. Monitorizarea implementării SDL, prin îndeplinirea indicatorilor PR/PEO/ PIDS
2. Urmărirea atentă a activităților în curs de desfășurare;
3. Executarea operativă și corectă a procedurilor de gestionare a resurselor;
4. Monitorizarea SDL prin analiza indicatorilor globali la nivelul strategiei (fizici și financiari) și a indicatorilor de rezultat pentru fiecare măsură de finanțare;

Monitorizarea proiectelor selectate

- Monitorizarea modului de implementare și realizare a indicatorilor proiectelor, inclusiv propunerea de măsuri pentru derularea corespunzătoare a acestora;
- Verificarea progresului realizat în strânsă legătură cu: obiectivele, rezultatele așteptate și indicatorii prevăzuți în cadrul proiectului, bugetul, termenele, graficele de implementare și calendarele estimate în cadrul proiectului, respectarea obligațiilor de vizibilitate și publicitate;
- Verificarea modului în care sunt respectate: cadrul legal aplicabil/reglementările/ procedurile instituite pentru implementarea proiectului;
- Verificarea cheltuielilor efectuate în perioada de raportare precum și estimarea cheltuielilor pentru următoarea perioadă de raportare, din punctul de vedere al încadrării în linia bugetară aferentă, planul de achiziții și calendarul activităților proiectului;
- Identificarea în timp util a eventualelor probleme și instituirea măsurilor corective;
- Monitorizarea procedurilor de achiziții publice în cadrul proiectelor, în conformitate cu legislația aplicabilă în domeniul achizițiilor publice;
- Monitorizarea situației riscurilor;
- Monitorizarea sustenabilității proiectului.
- Monitorizare din partea comunități

Monitorizarea cu ajutorul comunității reprezintă atât o formă de supraveghere publică a modului în care SDL este implementată, cât și un mod eficient de a mobiliza comunitatea. Membrii comunității pot identifica erori, face sugestii de îmbunătățire, pot solicita date și pot oferi feedback coordonatorilor proiectului, fapt ce va duce și la o creștere a eficienței în procesul de luare a deciziilor, oamenii vor fi mai bine informați, mai conștienți de drepturile lor în calitate de clienți/beneficiari, cetățeni și ființe umane.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Monitorizare internă a funcționării GAL Botoșani prin evaluarea continuă a activităților:

- Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL
- Animarea teritoriului
- Analiza, evaluarea și selecția proiectelor
- Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei
- Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar)
- Activitățile de monitorizare a proiectelor contractate
- Întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare
- Aspecte privind funcționarea: financiar, contabilitate, juridic, resurse umane etc.
- Monitorizarea situației riscurilor;
- Monitorizarea sustenabilității proiectului.
- Monitorizare din partea comunități

Monitorizarea cu ajutorul comunității reprezintă atât o formă de supraveghere publică a modului în care SDL este implementată, cât și un mod eficient de a mobiliza comunitatea. Membrii comunității pot identifica erori, face sugestii de îmbunătățire, pot solicita date și pot oferi feedback coordonatorilor proiectului, fapt ce va duce și la o creștere a eficienței în procesul de luare a deciziilor, oamenii vor fi mai bine informați, mai conștienți de drepturile lor în calitate de clienți/beneficiari, cetățeni și ființe umane.

Monitorizare internă a funcționării GAL Botoșani prin evaluarea continuă a activităților:

- Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL
- Animarea teritoriului
- Analiza, evaluarea și selecția proiectelor
- Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei
- Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar)
- Activitățile de monitorizare a proiectelor contractate
- Întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare
- Aspecte privind funcționarea: financiar, contabilitate, juridic, resurse umane etc.

Tabel 1. Indicatori de rezultat și realizare (tinte minime la nivel de SDL)

Indicator. Țintă minimă la nivel de SDL	Țintă minimă	Țintă minimă la nivel de SDL
Indicatori FSE+	Regiune mai puțin dezvoltată	Regiune mai puțin dezvoltată
<i>EECO01 Număr total de participanți</i>	317 aferenți acțiunii 1.5 PIDS	317 aferenți acțiunii 1.5 PIDS

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

<i>EECO01.1 Număr total de participanți (roma)</i>	29 aferenți acțiunii 1.5 PIDS	29 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>EECO18 Număr de administrații publice sau servicii publice care beneficiază de sprijin</i>	1 aferenți acțiunii 1.5	1 aferenți acțiunii 1.5
<i>6S30 Număr de asociații și fundații care lucrează cu comunitatea roma sprijinite</i>	Indicator fără țintă minimă	2
<i>6S31 Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate</i>	202 aferenți acțiunii 1.5 PIDS	202 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>6S31.1 Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate (Roma)</i>	164 aferenți acțiunii 1.5 PIDS	164 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>6S4 Strategii de dezvoltare locală, care beneficiază de sprijin, plasate sub responsabilitatea comunității</i>	1 aferent acțiunii 1.6 PIDS	1 aferent acțiunii 1.6 PIDS
Indicatori FEDR	Regiune mai puțin dezvoltată	Regiune mai puțin dezvoltată
RCO67 Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate	75 aferenți acțiunii 1.1 PIDS	75 aferenți acțiunii 1.1 PIDS
RCO74 Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	70 aferenți acțiunii 1.1 PIDS 156 aferenți acțiunii 1.1 PIDS	70 aferenți acțiunii 1.1 PIDS 156 aferenți acțiunii 1.1 PIDS
RCO80 Strategii de dezvoltare locală gestionate de comunitate	1	1
INDICATORI DE REZULTAT		
Indicator	Țintă minimă la nivel de SDL	
Indicatori FSE+	Regiune mai puțin dezvoltată	Regiune mai puțin dezvoltată
<i>EECR02 Participanți care urmează studii sau cursuri de formare la încetarea calității de participant</i>	436 aferenți acțiunii 1.3 PIDS	400 aferenți acțiunii 1.3 PIDS
<i>6S1 Copii a căror situație s-a ameliorat la ieșirea din operațiune</i>	40 aferenți acțiunii 1.5 PIDS	40 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>6S2 Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate cu condiții de viață îmbunătățite</i>	142 aferenți acțiunii 1.5	142 aferenți acțiunii 1.5
<i>6S3 Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune</i>	225 aferenți acțiunii 1.5 PIDS	225 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>6S3.1 Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune (Roma)</i>	139 aferenți acțiunii 1.4 PIDS	139 aferenți acțiunii 1.4 PIDS
<i>6S48 Număr de asociații și fundații care continuă să lucreze cu comunitatea roma la doi ani după finalizarea sprijinului</i>	Indicator fără țintă minimă	2
<i>6S49 Număr de GAL-uri care funcționează la doi ani de la finalizarea sprijinului</i>	Indicator fără țintă minimă	1
Indicatori FEDR	Regiune mai puțin dezvoltată	Regiune mai puțin dezvoltată

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

<i>RCR71 Număr anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate</i>	70 aferenți acțiunii 1.1 PIDS	70 aferenți acțiunii 1.1 PIDS
<i>6S6 Utilizatori anuali din comunitățile marginalizate urbane ai structurilor educaționale noi sau modernizate</i>	3 aferenți acțiunii 1.1 PIDS	3 aferenți acțiunii 1.1 PIDS

7.2. Evaluarea de impact - maximum 2 pagini

Prin intervențiile asupra comunității de tip hard și soft impactul va fi unul benefic nu doar pentru ZUM și SDL ci pentru întregul Municipiu Botoșani.

Pentru a se putea estima efectul intervențiilor implementate, este necesară existența unei baze de referință. Aceasta este asigurată de rezultatele obținute prin Studiul de referință.

Se propune măsurarea atingerii indicatorilor prin repetarea Studiului de referință la sfârșitul finanțării DLRC.

Se va întocmi anual un raport de impact în baza unor chestionare, focus-grupuri și interviuri individuale în care GAL va trebui să evidențieze beneficiile intervențiilor și indicatorii obținuți prezentând următoarele:

- **Relevanța** - reprezintă măsura în care SDL reușește să răspundă nevoilor reale ale actorilor implicați. De asemenea are în vedere eventualele schimbări de context care ar putea avea ca rezultat anumite modificări în tipul nevoilor la care programul ar trebui să se adreseze sau schimbări în ierarhia acestora. Un program este relevant dacă pe tot parcursul implementării sale ține cont de aceste modificări de context, are flexibilitatea necesară de a se replia de câte ori este necesar pentru a răspunde nevoilor la care își propune să răspundă. Iar un program devine irelevant în momentul în care, pe parcursul existenței sale, eșuează în acoperirea nevoilor pe care- și propune să le acopere sau le acoperă în mod defectuos, raportat la planul inițial.

- **Eficiența** - atingerea rezultatelor SDL în condiții rezonabile de cost. Cât de bună este conversia inputurilor și a mijloacelor aflate la dispoziție în rezultate, în termeni de calitate, cantitate și timp. Care este calitatea rezultatelor atinse și dacă ele au fost atinse ca urmare a unei abordări oportune, bine alese.

- **Eficacitate** - evaluarea contribuției pe care o au rezultatele atinse ale SDL la îndeplinirea scopului pentru care acesta a fost inițiat. În ce măsură rezultatele realizate coincid cu obiectivele propuse.

- **Impactul** - efectele SDL asupra audienței mai largi a acestuia, asupra mediului în care se desfășoară; contribuția SDL la atingerea obiectivelor sectoriale mai largi și a politicilor specifice domeniului.

- **Sustenabilitate** - evaluarea măsurii în care beneficiile produse de SDL vor continua să se manifeste, să producă efecte după terminarea ciclului de viață al SDL. Elemente cheie în acest proces sunt responsabilitățile instituționale asumate, sprijinul politicilor publice, alocările financiare, dotările și echipamentele, capacitățile umane etc.

Ținând cont de obiectivul general și obiectivele specifice ale Strategiei de Dezvoltare Locală,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

impactul principal care trebuie evaluat la finalul implementării acesteia este impactul social. Impactul social însă nu este întotdeauna măsurabil sau este dificil de cuantificat.

Proiectul vizează astfel atingerea următorilor indicatori de rezultat:

Tabel 9. Indicatori de rezultat (outcome) proprii SDL

	UM	Nivel de bază	An de bază	Țintă 2027
Creșterea ratei de participare la învățământ a copiilor din zonă	%	-	2024	+30
Scăderea ratei abandonului școlar și a ratei de părăsire timpurie a școlii în rândul copiilor și tinerilor din ZUM	%	-	2024	-50
Creșterea satisfacției rezidenților cu condițiile de trai și serviciile de care dispun în zonă (comunitare, medicale, educaționale, sociale)	%	-	2024	+30

8. Planul financiar - maximum 3 pagini

În construirea bugetului s-a pornit de la estimarea costurilor pentru funcționarea GAL, ținându-se cont de:

Costurile necesare pentru personal (1 Manager GAL, 1 Asistent GAL, 1 responsabil financiar, în funcție de necesarul identificat pe parcurs). Costurile au fost calculate ținându-se cont de baremele de costuri salariale conform Manualului Beneficiarului POCU 2022.

Costuri de chirie și utilități;

Costuri pentru dotarea biroului pentru restul de personal și achiziționarea de echipamente suplimentare bunei funcționari (laptop-uri pentru personalul suplimentar, birouri, 1 imprimantă;

Costuri pentru birotică;

Rezervă de contingență.

Total buget pentru funcționare GAL: 697.670 Euro

Bugetul pentru intervențiile FSE a fost calculat în funcție de indicatorii de rezultat, ținându-se cont de GHIDUL SPECIFIC privind depunerea și selecția Strategiilor de Dezvoltare Locală Etapa a II-a a mecanismului DLRC.

După alocarea bugetelor pentru serviciile educaționale, sociale, restul de bani au fost redirecționați pentru conceperea de activități inovative social care să sprijine și să asigure sustenabilitatea intervențiilor care vor fi făcute prin PR.

Pentru Stabilirea bugetului intervențiilor din FEDR s-a pornit de la problemele identificate în urma

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Studiului de referință la nivelul teritoriului SDL, probeme grupate pe categorii de: infrastructură, locuire, amenajare teritoriu.

Obiectiv specific / Măsură	Tipuri de intervenții	Durată (ani)	FEDR (EUR)[1]	FSE+ (EUR)[2]	Alte fonduri (EUR)	Cost total estimat (EUR)
Obiectiv specific 1						
<i>A. Dezvoltarea de servicii sociale, socio-medice și de educație pentru categoriile cele mai afectate de sărăcie din Municipiul Botoșani, în special pentru copii, tineri și vârstnici.</i>						
Măsură	Intervenții de tip FEDR (hard):					
<i>Măsura 1: Modernizare și dotare Școala Gimnazială nr. 3 Botoșani în vederea înființării unui Centru Multifuncțional pentru copii și tineri, cu o capacitate de 75 de persoane</i>	ALL-IN-ONE: Modernizare și dotare Școala Gimnazială nr. 3 Botoșani în vederea înființării unui Centru Multifuncțional pentru copii și tineri, cu o capacitate de 75 de persoane	2	1.179.270,00		23.585,40	1.202.855,40
	Intervenții de tip FSE+ (soft):					
<i>Măsura 2: MULTIMODE- Operaționalizarea Centrului Multifuncțional prin activități extrașcolare, de educație non-formală și de club pentru 75 de copii și tineri</i>	MULTIMODE- Operaționalizarea Centrului Multifuncțional prin activități extrașcolare, de educație non-formală și de club pentru 75 de copii și tineri	2		336.000,00	6.720,00	342.720,00
	Intervenții de tip FEDR (hard):					
<i>Măsura 3: EDAGora - Amenajarea și dotarea unui spațiu educațional pentru activități în aer liber ale Centrului Multifuncțional, situat pe Str. Ion Pillat, cu o capacitate de 75 de persoane</i>	EDAGora - Amenajarea și dotarea unui spațiu educațional pentru activități în aer liber ale Centrului Multifuncțional, situat pe Str. Ion Pillat, cu o capacitate de 75 de persoane	2	200.000,00		204.000,00	204.000,00
	Intervenții de tip FSE+ (soft):	2			30.432,00	1.552.032,00

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Măsura 4: CCI BOTOȘANI 2.0 - Continuarea proiectului "Centrul Comunitar Integrat", prin oferirea de servicii socio-medice pentru 317 persoane vulnerabile.	CCI BOTOȘANI 2.0 - Continuarea proiectului "Centrul Comunitar Integrat", prin oferirea de servicii socio-medice pentru 317 persoane vulnerabile.			1.521.600,00		
	Intervenții de tip FSE+ (soft):					
Măsura 5: Învățare și Susținere Pentru Școală: Servicii/programe de tip before și after school complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar/ Activități extrașcolare, cultural-recreative, sportive etc pentru beneficiarii serviciilor before și after school/ Campanii/ Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți.	Învățare și Susținere Pentru Școală: Servicii/programe de tip before și after school complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar/ Activități extrașcolare, cultural-recreative, sportive etc pentru beneficiarii serviciilor before și after school/ Campanii/ Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți.	2		1.665.460,00	-	1.665.460,00
Costuri de funcționare legate de gestionarea implementării SDL și animarea comunității			NA			
- Activități de monitorizare, evaluare și promovare SDL (Ex. Studiu de evaluare a SDL; monitorizarea implementării SDL cu participarea comunității etc.)			(Finanțare exclusiv din PIDS)	697.670,00		697.670,00
- Costuri de administrare GAL (costuri curente, costuri de personal și de formare etc.)						
TOTAL SDL						
FEDR+FSE+ +alte fonduri (dacă este cazul)			1.379.270,00	4.220.730,00	264.737,40	5.664.737,40
TOTAL FEDR+FSE+			5.600.000,00			

24,630% 75,370%

[1] Cheltuielile incluse cuprind valoarea totala eligibila compusa din cofinantare UE+contributie nationala (buget de stat +contributia proprie a beneficiarului)

[2] Cheltuielile incluse cuprind valoarea totala eligibila compusa din cofinantare UE+contributie nationala (buget de stat +contributia proprie a beneficiarului)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

9. Lista de anexe ale SDL

	ANEXE
ANEXA 1:	Extras din Planului Urbanistic General (PUG) – planul de încadrare/planșa de reglementări urbanistice
ANEXA 2:	Planul cu delimitarea teritoriului vizat de SDL, pe modelul PUG, și fotografii relevante din zonele/comunitățile marginalizate vizate
ANEXA 3:	Declarație pe propria răspundere privind datele utilizate în cadrul Studiului de referință, cu asumarea faptului că, în situația în care, pe parcursul verificărilor, se vor identifica date incorecte/nereale, SDL va fi declarată neeligibilă.
ANEXA 4:	Metodologia de eșantionare folosită în studiul de referință
ANEXA 5:	Metodologia și instrumentele de cercetare (chestionarul/chestionarele și ghidurile de interviuri/focus grup) folosite în studiul de referință;
ANEXA 6:	Baza de microdate primare rezultată din studiul de referință, în format .XLSX (Excel)
ANEXA 7:	Decizia GAL privind declararea zonei/lor urbane marginalizate vizată/ vizate din teritoriul SDL (care în prealabil au fost validate)
ANEXA 8:	Minimul de date privind accesul populației din teritoriul GAL la servicii publice și infrastructură socială, în conformitate cu Tabelul 2 din Modelul Cadru de SDL
ANEXA 9:	O listă a proiectelor desfășurate în ultimii 5 ani în teritoriul selectat, în conformitate cu Tabelul 3 din Modelul Cadru de SDL
ANEXA 10:	Dovada referitoare la organizarea juridică a GAL în conformitate cu prevederile OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005 cu modificările și completările ulterioare
ANEXA 11:	Procesul verbal al ședinței Adunării Generale pentru alegerea Comitetului Director și lista participanților (cu semnături)
ANEXA 12:	Componența Comitetului Director, în conformitate cu Tabelul 4 din Modelul Cadru de SDL
ANEXA 13:	Documente suport care să dovedească organizarea funcțională a GAL-ului: (a) - (k)
ANEXA 14:	Procedura GAL de prevenire a riscului de apariție a unui conflict de interese
ANEXA 15:	Lista activităților desfășurate de GAL ce au avut în vedere îmbunătățirea competențelor în domeniile vizate de SDL, în conformitate cu Documentul suport C aferent Modelului Cadru de SDL
ANEXA 16:	Fișa postului și curriculum vitae al managerului GAL
ANEXA 17:	Documente suport privind conținutul și participarea la cele cinci ședințe obligatorii ale Comitetului Director GAL
ANEXA 18:	Fișa postului și curriculum vitae al facilitatorului comunitar, dacă a fost angajat un specialist, respectiv contractul pentru activități de facilitare comunitară, însoțit de acte doveditoare ale experienței relevante, dacă a fost contractată o firmă sau un ONG
ANEXA 19:	Documente suport privind conținutul (minutele întâlnirilor) și participarea la cele cinci întruniri publice obligatorii organizate în zona/ele marginalizate vizate
ANEXA 20:	Dovada invitațiilor trimise de GAL către reprezentanții AM PoIDS/OI PoIDS de a participa, în calitate de observatori, la ședințele C.D.
ANEXA 21:	Impactul activităților de animare/mobilizare asupra numărului de membri ai Adunării Generale, în conformitate cu Tabelul 5 din Modelul Cadru de SDL

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ANEXA 22:	Identificarea și justificarea tipurilor de măsuri necesare pentru a rezolva principalele probleme din teritoriu
ANEXA 23:	Prioritizarea măsurilor conform partenerilor din GAL
ANEXA 24:	Distribuția măsurilor pe zonele din teritoriul SDL, în conformitate cu Tabelul 6 din Modelul Cadru de SDL
ANEXA 25:	Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții, în conformitate cu Tabelul 7 din Modelul Cadru de SDL
ANEXA 26:	Matrice de corespondență privind complementaritatea intervențiilor din cadrul listei indicative de intervenții
ANEXA 27:	Fișele intervențiilor din lista indicativă, pe modelul din Documentul suport K aferent Modelului Cadru de SDL
ANEXA 28:	Procedura de monitorizare și evaluare a SDL, inclusiv indicatorii de realizare
ANEXA 29:	Hotărârea GAL de asumare a SDL